Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 133 (16656) | 1984 оной июниин 10, воскресени | Сэн 3 мүнгэн.

ЗАЛУУШУУЛАЙ БҮХЭСОЮЗНА ЛЕНИНСКЭ КОММУНИС СОЮЗАЙ БУРЯАДАЙ ОБЛАСТНОЙ КОМИТЕДТЭ, БУРЯАДАЙ АССР-эй КОМСОМОЛШУУДТА, ПАРТИИН БОЛОН КОМСОМОЛОЙ ВЕТЕРАНУУДТА, ХҮБҮҮД БОЛОН БАСАГАДТА

Хүндэтэ нүхэд, областной комсомолой организациин 60 жэлэй ойн баяртай дашарамдуулан, үнэн зүрхэнһөө танилие халуунаар амаршалнабди. Буряадай комсомол ойнгоо баярые ВЛКСМ-эй эмхидхэлэй болон политическэ талаараа бэхижэнги, болбосоронги, дайшалхы отряд болонхой угтана. Коммунистнуудай ударидалга доро республикын басагад, хүбүүд социалис Эхэ орондоо, түрэл Коммунис партидаа үнэн сэхэ байһанаа ажал хэрэгээрээ гэршэлнэ, аха нүхэдэйнгөө революционно, дайшалхы болон ажалай ёһо заншалнуудые арьбадхана. Байгал-Амарай түмэр замай барилгада, мүн Гусиноозёрско ГРЭС, локомотив-вагон заһабарилгын, Забайкалиин апатитова болон бусад заводуудай барилгада, Сибириин байгаалиин баялигуудые ашаглалгада, республикын хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ танай түйлэһэн амжалтанууд, эрэлхэг зоригто ажалтнай — үзэл сурталай талаар болбосоронги, партиин XXVI съездын, КПСС-эй ЦК-гай удаадахи Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые ажабайдалда бэелүүлгые гүнзэгыгөөр ойлгоһоной гэршэ болоно. Республикын комсомолшуудые сэсэн мэргэнээр һурган хүмүүжүүлжэ, хүтэлбэрилжэ байгаа коммунистнуудта, партиин болон комсомолой ветерануудта халуун амаршалгануудаа хүргэнэбди, энэрхы талархалаа мэдүүлнэбди. Ажахын болон соёлой байгуулалтада, комсомолой организацинуудай секретарьнарай бүхэармейскэ зүблөөн дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр К. У. Черненкын үгэ хэлэлгэ соо табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ Буряадай комсомол партиин үнэн сэхэ туһалагша саашадаашье байха гэжэ бата найданабди.

ЗАЛУУШУУЛАЙ БҮХЭСОЮЗНА ЛЕНИНСКЭ КОММУНИС СОЮЗАЙ ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

КОМСОМОЛОЙ ОБКОМОЙ ОЙН БАЯРАЙ ПЛЕНУМ

Гүрэнэй Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын академическэ театр соо Буряадай комсомолой 60 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баяр ёһололой пленум үсэгэлдэр болобо.

ВЛКСМ-эй обкомой нэгэдэхи секретарь **Л. Р. Бартунаев** пленумые нээгээ. Удаань пар ниин обкомой секретарь **А. А. Бадиев** КПСС-эй Буряадай обкомой амаршалгын бэшэг уншаад, партиин обкомой дурасхаалай Улаан туг амаршалгын бэшэг хоёрые республикын комсомолой түлөөлэгшэдтэ барюулба. Һүүлээрнь Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **Б. С. Семенов** партиин обкомой, республикын Верховно Соведэй Президиумэй, Министрнүүдэй Соведэй Хүндэлэлэй грамота барюулба.

ВЛКСМ-эй обкомой нэгэдэхи секретарь **Л. Р. Бартунаев** «Республикымнай комсомолой 60 жэлэй алдарта зам» тухай элидхэл хэбэ.

Элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэдэ КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу еэ дайнай жэлнүүдтэ ВЛКСМ-эй обкомой секретарь байһан **А. У. Модогоев**, нарин сэмбын комбинадай бүд нэхэгшэ, СССР-эй Верховно Соведэй депутат **Н. Гладких**, Хурамхаанай районой Уланхаанай совхозой хонишон, Буряадай комсомолой шангай лауреат **Д. Дамбинов**, 1935 ондо Ленинскэ комсомолой путевкоор Буряадай түрүүшын гиганг—паровоз заһабарилгын заводые барилсахаяа ерэһэн, мүнөө ажалай ветеран **Е. Г. Курочкин**, Улаан-Үдын 2-дохи ГПТУ-гай һурагша **Ц. Гармажапов**, БАМ дээрэ хүдэлжэ байгаа «Комсомолец Бурятии» гэжэ отрядай гэшүүн **Д. Бальжинов**, Буряадай гүрэнэй багшанарай институдай хари хэлэнэй факультедэй 4-дэхи курсын студентка, ленинскэ стипендиатка **Э. Хамаганова**, комсомолой обкомой дэргэдэхи залуу эрдэмтэдэй болон мэргэжэлтэдэй соведэй түрүүлэгшэ, географическа эрдэмэй кандидат, Буряадай комсомолой шангай лауреат **А. Тулохонов**, Онохойн дунда һургуулиин ахалагша пионервожата, ВЛКСМ-эй XIX съездын делегат **Т. Плотникова**, партиин болон комсомолой ветеран, ВЛКСМ-эй обкомой нэгэдэхи секретарь байһанаа 1941 ондо Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда мордоһон, партиин болон ажалай ветеран **В. А. Сахьянов** гэгшэд хабаадаа.

ВЛКСМ-эй Эрхүүгэй, Шэтын областной организацинуудай түлөөлэгшэд **В. Ледяев**, **В. Першин** гэгшэд пленумдэ хабаадажа, амаршалгын үгэнүүдые хэлээ. Монголой Хубисхалай Залуушуулай Холбооной ЦК-гай түлөөлэгшэ **Баасангийн Үлзы** амаршалгын үгэ хэлээд, БАМ-ай «Комсомолец Бурятии» отрядта МРСМ-эй Улаан туг болон ВЛКСМ-эй обкомдо МРСМ-эй Хүндэлэлэй грамота барюулаа.

Пленумэй үедэ студентнэрэй барилгын отрядуудай гэшүүд, Улаан-Үдын сэрэгэй гарнизоной солдадууд сугларагшадые республикынгаа комсомолой ойн баяраар амаршалаад, габшагайгаар хүдэлхэбди, Эхэ ороноо эрэлхэг зоригтойгоор хамгаалхабди гэжэ тангаригаа үгөө.

ВЛКСМ-эй ЦК-да амаршалгын бэшэг эльгээхэ гэжэ пленумдэ хабаадагшад нэгэн дуугаар шиидхэбэ.

Пленумэй хүдэлмэридэ КПСС-эй обкомой хоёрдохи секретарь **К. А. Албашеев**, секретарь **А. А. Бадиев**, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **Б. С. Семенов**, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ **В. Б. Саганов**, КПСС-эй горкомой нэгэдэхи секретарь **В. С. Тимашов** хабаадаба.

* * *

Баяр ёһололой пленумдэ хабаадагшад үдэрэй 12 час 30 минутада Совет үүдэй талмай дээрэ В. И. Ленинэй хүшөөдэ баглаа сэсэгүүдые солон веногуудые табиһан байна.

...ИИН ТҮСЭБӨӨР

кубометр бутаргагдаһан шулуу зөөхэ аад, үнэн дээрээ 40—45 мянган кубометр шулуу зөөжэ, даабаряа холо үлүүлдэг заншалтай.

— Манай автобазын булта жолоошод БАМ-ай барилгые болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлнэ. Автоколоннонуудай, бригадануудай коллективүүд, жолоошон бүхэн дундаа социалис мүрысөөнэй хэлсээ баталаад, тэрэнээ бодото дээрэнь бэелүүлхын тула тэмсэнэ. Ажалай журам эбдэдэг, даабаряа дүүргэдэггүй хүнүүд манай коллектив дотор үгы юм. Автобазын захиргаан, партийна, профсоюзай организацинуудай хүмүүжүүлгын ойлгууламжын хүдэлмэри һайнаар ябуулһан дээрэһээ ажалай журам һайжараа. Энээн дээрэһээ ашаа зөөхэ даабари амжалтатайгаар бэелүүлэгдэнэ,—гэжэ тус автобазын профсоюзай организациин түрүүлэгшэ А. Р. Альтшуль мэдүүлнэ.

Олоной иимэ һайхан эдэбхи үүсхэл гарган эршэтэй шангаар хүдэлһэн дээрэһээ байгша оной эхинһээ автомашинануудай миин байха саг эридэзэр хороогдоо. Түрүүшын хахад жэлэй туршада ашаа зөөхэ даабаряа бүри май һарын 15-да дүүргээд, даабариһаа гадуур 200 мянган тонно ашаа зөөгөөд байна.

— Бидэ арга боломжонуудаа һайса хаража үзөөд июлиин нэгэн болотор үшөө 300 мянган тонно ашаа зөөжэ, урдаа табиһан зорилгоо бэелүүлхэбди,— гэжэ А. Р. Альтшуль хэлэнэ.

К. ЖАМЬЯНОВ.

ШАГНАЛ

Һурган хүмүүжүүлгые хүгжөөлгэдэ, коллективтээ залуу хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлхэ, бэхижүүлхэ талаар габьяатай байһанайнь, социалис мүрысөөндэ үйлэдбэриин үндэр дүнгүүдые түйлаһанайнь түлөө Ленинэй комсомолой нэрэмжэтэ Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадай сортировщигуудай бригадир Зинаида Павловна **Аносовада залуушуулые хүмүүжүүлхэ талаар Буряадай АССР-эй габьяата хүдэлмэрилэгшэ** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдобо.

* * *

Социалис мүрысөөндэ үйлэдбэриин үндэр дүнгүүдые харуулһанайнь түлөө Хүнгэн промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй үдэртэй дашарамдуулан «Туяана» гэжэ оёдолой үйлэдбэриин нэгэдэлэй сёдолшон Галина Николаевна **Бабкина**, Улаан-Үдын трикотаж гадар хубсаһанай фабрикын оёдолшон Светлана Афанасьевна **Дашиева**, С. М. Кировэй нэрэмжэтэ Улаан-Үдын түмэр зүйлнүүдэй заводой шаажан гүйлгэгшэ Тамара Алексеевна **Марушевае** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба.

МҮНӨӨДЭР—ХҮНГЭН ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҮДЭР

XI ТАБАН ЖЭЛ — АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ ХӨӨРЭНЭ

ТҮСЭБҺӨӨ ГАДУУР — МЯНГАН ХУБСАҺА

Манай трикотаж гадар хубсаһанай фабрика республикымнай промышленна залуу предприятинуудай нэгэн юм. Түрүүшын станогой табигдажа, түрүүшын трикотаж хубсаһа оёжо гаргаһан сагһаа хойшо тэбхэр 5 жэл гүйсэбэ. Байгша оной эхинһээ эршэтэ социалис мүрысөө үргэн дэлисэтэйгээр дэлгэрүүлһэнэй, үйлэдбэриингөө нөөсэнүүдые гүйсэд һайнаар хэрэглэһэнэй, габшагай шангаар хүдэлһэнэй ашаар фабрикымнай коллектив табан һарынгаа түсэбтэ даабарие сүм бэелүүлээ. Тодорхойлбол, манай коллектив түсэбһөө гадуур 80 мянган трикотаж хубсаһа оёжо гаргаа. Мүн лэ даабариһаа гадуур 815 мянган түхэригэй продукци худалдаа, наймаанай газар руу эльгээгээ. Тиигэжэ ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө 127,3 процент дүүргэжэ шадаа. Коллективэй түйлаһан энэ ехэ амжалтада фабрикымнай бүхы цехүүд, бригаданууд горитой хубитаяа оруулалсаа гэжэ тэмдэглэлтэй.

Би 1979 оной ноябрь һараһаа тус фабрикада хүдэлжэ эхилһэн хүм. 1982 он болотор оёдолшоноор хүдэлооб. Тиигээд тэрэл жэлдээ юһэдэхи конвейерэй бригадираар томилогдоо һэм. Мүнөө бригададамнай дүршэл шадабаритай болоһон 19 хүн ажаллана. Бидэнэр 1983 онһоо хойшо бригадна подрядай гуримаар хүдэлжэ эхилһэн байнабди. Ажалдаа хабаадалсаһанай коэффициентээр салин хүлһэеэ мүн шанга хубаарилан абадаг болонхойбди. Ажалай шэнэ гуримаар хүдэлжэ эхилһэн сагһаа хойшо ажалай журам һайжараа, гаргадаг продукциимнай шанар эрид дээшэлээ гэжэ һанадагби. Ганса үгөөр хэлэхэдэ, бригадымнай гэшүүд эбтэй эетэйгээр, урагшатайгаар хүдэлдэг болоо.

1983 ондо ВЛКСМ-эй ЦК-гай уряагаар ерэһэн залуушуулай отрядай Надежда Аркадьевна Москалевагай хүтэлбэрилдэг бригада фабрикынгаа байгуулагдаһаар 5 жэлэй ойе ажалай шэнэ амжалтануудаар угтаха гэһэн үүсхэл жэлэй эхиндэ гаргаа һэн. Энэ һайн һайхан үүсхэлыень цех, бригада бүхэн дэмжэжэ, социалис мүрысөөндэ хам оролсоо бэлэй. Минии даадаг бригада энэ мүрысөөндэ мүн лэ оролсоһон юм. Бидэнэр байгша оной эхинһээ габшагайгаар хүдэлжэ, табан һарынгаа түсэбтэ даабарие үлүүлэн дүүргэжэ, даабариһаа гадуур 5 мянган хэһэг трикотаж хубсаһа оёжо гаргаабди.

Бригадымнай түрүү хүдэлмэришэд Нина Середа, Цырен Абидуева, Намсалма Дамдинова, Цырен Цыренова гэгшэд техническэ мэргэжэл олгодог долоодохи училищи дүүргээд ерэһэн залуу басагадые һурган хүмүүжүүлдэг. Тэдэнэрэй һургаһан олохон басагад түрэл фабрикадаа амжалтатай хүдэлжэ байнхай. Эдэ түрүү хүдэлмэришэд манай бригадын омогорхол, һэшхэл юм. Тэдэнэр эсэһэн тулиһанаа анхаралдаа ехэтэ абангүй, залуу нүхэдтөө жэшээ харуулан хүдэлнэ. Насагма Пиртанова, Эльвира Дондупова, Валя Лопсогтоева, Эльвира Бурлаева болон бусад басагад үнгэрэгшэ жэл 7-дохи ГПТУ дүүргээд, манай бригадада ажаллахаяа ерээ һэн. Мүнөө тэдэнэр аха нүхэдһөө дутуугүй, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлжэ, халаанайнгаа даабарие 110—120 процент дүүргэдэг болонхой.

Бидэнэр һайн дураараа шэлэһэн мэргэжэлэйнгээ эрдэм мэдэсые саг үргэлжэ дээшэлүүлдэгбди. Фабрикынгаа һуралсалай комбинадта ажалай түрүү онол аргануудтай танилсажа, тэрэнээ үйлэдбэридөө зүбөөр хэрэглэхэ гэжэ оролдодогбди. Алмалта, арьбалалтын түлөө дэлгэрһэн хүдэлөөндэ манай цех оролсоһон юм. Тиигэжэ жэлэй эхинһээ цехэймнай коллектив 530 килограмм бүд алмажа шадаа. Гэбэшье ажалнай хэды урагшатайгаар ябаашье һаань, шиидхэгдээгүй асуудалнууд, дутуу дунданууд бии юм. Бидэнние заримдаа эсхэгдээтэй трикотаж зүйлнүүдээр муугаар хангана. Энээн дээрэһээ боложо, жэлэй эхинһээ бидэ хоёр үдэр хүдэлөөгүйбди. Иимээр хүдэлхэдэмнай ажалай бүтээсэ яажа дээшэлхэ гээшэб? Иимэ дутуу дундые цехэймнай захиргаан түргэн усадхаха бэзэ гэжэ һанагдана.

Россин гүрэндэ Буряад ороной һайн дураараа ороһоор 325 жэлэй ойе амжалта түгэс ажалаараа угтаха гэһэн үүсхэл цех дотороо бригадамнай май һарын хуушаар гаргаа юм. Бидэ түсэбһөө гадуур 1000 хэһэг трикотаж зүйлнүүдые июлиин 1 болотор гаргаха гэһэн дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абаад, габшагайгаар хүдэлжэ байнабди. Энэ үүсхэлыемнай цехэймнай бригада бүхэн дэмжэжэ, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые мүн лэ абажа байнхай.

Амжалтата ажалай хажуугаар фабрикын хүдэлмэришэдэй ажаһуудал хангаха талаар ехэ оролдолго гаргагдана. Жэл бүри гэр байра бариха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Мүнөө 140 квартиратай гэр байратай болонхойбди. Харин үсөөн хүүгэдтэй гэр бүлын байха 120 квартиратай хамтын байра баригдаа. Гэр бүлэ болоогүй 700 гаран залуу хүдэлмэришэд болбосон түхэлтэй хамтын хоёр байрада ажаһуудаг юм.

КПСС-эй XXVI съездын, мүн партиин ЦК-гай удаадахи Пленумүүдэй гүн удхата шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө фабрикымнай коллектив бүхы хүсэеэ элсүүлнэ.

Арадайнгаа ажахын улам саашаа һалбаран хүгжэхын түлөө, дэлхэй дээрэ хэтэ мүнхэдөө амгалан байдалай тогтохын түлөө бидэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулха, ёһотоор оролдохо байнабди.

Л. БАЯНДУЕВА,
Улаан-Үдын трикотаж гадар хубсаһанай фабрикын оёдолшодой бригадир.

ҺАЙНДЭРЭЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Энэ табан жэлдэ ороной хүнгэн промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй урда харюусалгатай, ехэ зорилгонууд табигданхай. Тэдэнэй хүдэлмэриин эршэ дэлисэһээ, шанарһаа совет хүнүүдэй улам ургажа байгаа эрилтэнүүдэй гүйсэд дүүрэнээр хангагдалга, тэдэнэй һуудал байдалай улам һайжаралга дулдыдаха байна. Һалбариин коллективүүд хүдэлмэреэ нарижуулан һайжаруулна, доторойнгоо нөөсэнүүдые бүрин хүсэдөөр хэрэглэхые оролдоно.

Мэргэжэлэй һайндэртэ — Хүнгэн промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй үдэртэ зорюулагдаһан баярай суглаан дээрэ энээн тухай хэлэгдэбэ. Энэ суглаан июниин 8-да Москвада болоо.

КПСС-эй ЦК-гай секретарь И. В. Капитонов, хэдэ хэдэн министерствэнүүд болон албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, үйлэдбэриин түрүүшүүл болон новаторнууд, социалис мүрысөөндэ илагшад, ниислэл хотын олониитын түлөөлэгшэд президиумдэ һууба.

СССР-эй хүнгэн промышленностиин министр Н. Н. Тарасов элидхэл хэһэн байна.

Хүдэлмэреэ саашадань нарижуулан һайжаруулхын, жэлэй ба бүхы табан жэлэй ехэ даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын тула һалбариин ажалшад бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэдэсээ, дүй дүршэлөө элсүүлхэ юм гэжэ баярай суглаанда хабаадагшад мэдүүлээ.

(ТАСС).

МЕХАНИЗАТОРНУУД АМЖАЛТАТАЙ

635 гектар силостэ дарагдаха тэжээлэй ургамалнууд таригдаба. Түсэбһөө гадуур 5 гектар түмэһэтэ ургамалай үрэһэн хүрьһэндэ булагдаба. Тэрэшэлэн 15 гектар хартаабха һуулгагдаһан байха юм.

Тарилгын хүдэлмэриин үедэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ хамтын подрядай гуримаар ажалай эмхидхэлдэ ороһон В. Д. Эрдынеевэй даадаг залуу механизаторнуудай бригада онсо шалгарһан байна. Мүн Г. Г. Цыдыповэй хүтэлбэрилдэг лугомелиоративна отрядай, овош ургуулагшадай бригадын (бригадир М. Д. Балданова) коллективүүдэй габшагай ажалые магтангүй аргагүй.

Ороохо хаялга дээрэ хүдэлдэг механизаторнууд Сергей Дамдинов, Олег Жамсаранов, Борис Доржиев, тэжээлэй ургамалнуудые тариһан Цыбик Гармаев, Бадма Намсараев болон бусад үдэрэйнгөө нормые ходо үлүүлэн дүүргэжэ ябаһан габьяатай.

Ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ амжалтатай хүдэлһэн совхозой механизаторнууд мүнөө ажалайнгаа вахтые үргэлжэлүүлһээр. Тэдэнэр поли дээрэхи агротехническэ ээлжээтэ хэмжээ ябуулгануудые ябуулна, үбһэ болон таряа хуряалгын хүдэлмэридэ бэлдэнэ. Юрэдөө хүдөөгэй механизаторнуудай хэхэ юумэн барагдаха бэшэ ха юм.

Ш. БАКШЕЕВ,
манай корр.
Захааминай район.

САГАЙМНАЙ ТОЛИ

...курантнуудай «Фотообъектив» гэжэ уран баримтата фо... союзна выс... харагша... байна. Энэ выс... 8-да Москва... выставкын зал... Совет фотомас... гол часаар ...дэг юм. СССР-эй Журналистнуудай холбооной, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай, СССР-эй Госкомиздадай, ТАСС-ай ба АПН-эй эмхидхэһэн экспозицида тэдэнэй эрхим зохёолнууд табигданхай.

Мэргэжэлтэ фотомастернууд болон фото-зураг һайн дураараа буулгагшад, уласхоорондын конкурснуудай лауреадууд, эдир бэлигтэн, элдэб мэргэжэлэй хүнүүд Соведүүдэй ороной мүнөөнэй байдалые зураглан харуулна. Москва болон Алас-Дурна зүг, Прибалтика болон Закавказии, бүхы республиканууд ба хизаарнууд — выставкэдэ табигдаһан зүйлнүүд эндэхи хүн зоной ажабайдалые, ажал хэрэгүүдые тодо хурсаар, һонирхолтойгоор харуулна.

Манай үе сагай хурдан түргэн дабшалтые элирхэйлэн харуулһан публицистическэ фотографи эндэ ехэ һуури эзэлнэ. Иимэ 2000 бүтээл эндэ табигданхай. Репортернуудай объектив ажабайдалай совет түхэл шэнжэ тухай, али бүхы асуудалнуудаар манай арадай түйлаһан амжалтанууд тухай, эб найрамдалай түлөө тэмсэл тухай хөөрэнэ.

(ТАСС).

Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ нарин сэмбын комбинадай һооһо һамнадаг аппарадай оператор Г. В. Афийчук 4 жэл 6 һарын даабарие болзорһоонь урид дүүргээ һэн. Мүнөө Галина Викторовна түсэб болон уялгануудаа сүм дүүргэхэ гэһэн социалис уялга абаад, габшагайгаар ажаллажа байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунис ажалай ударник Г. В. Афийчук.

Б. ЛОБСАНОВАЙ фото.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ АРБАДАХИ СЕССИИН НЭЭЛТЭ ТУХАЙ

Буряадай АССР-эй арбадахи зарлалай Верховно Соведэй арбадахи сесси Соведүүдэй байшангай конференц-зал соо 1984 оной июниин 13-най үглөөнэй 10 сагта эхилхэ.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ СТАРЕЙШИНЭНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ЗАСЕДАНИ ТУХАЙ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Старейшинэнүүдэй Соведэй заседани Соведүүдэй байшангай конференц-зал соо 1984 оной июниин 13-най үглөөнэй 9 сагта эхилхэ.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДУУДАЙ АНХАРАЛДА

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй арбадахи сессидэ ерэһэн Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадууд Соведүүдэй байшангай 3-дахи дабхарта, 423-дахи кабинет соо үглөөнэй 9 сагһаа үдэшын 7 саг хүрэтэр бүридхэлдэ абтаха.

* * *

Сессиин нээгдэхэ үдэр — 1984 оной июниин 13-да Соведүүдэй байшангай конференц-залай фойе соо үглөөнэй 8 час 30 минутаһаа депутадууд бүридхэлдэ абтаха.

Мүнөөдэр—Хүнгэн промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр

УЯЛГАНУУДАА ДҮҮРГЭЭБДИ

Оронойэмнай хүнгэн промышленностиин һалбарида хабаатай манай оёдолой «Туяана» нэгэдэлэй хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө заншалта һайндэрые үйлэдбэриин шэнэ түйлалтануудаар угтажа, социалис уялгануудаа дүүргэһэн тухайгаа омогорхолтойгоор элидхэбэ. Ажалай түрүүшүүлэй олоншье һаа, эрхимүүдэйнь эрхимүүдые мүнөөдэр нэрлэнгүй гарахын аргагүй. Эдэмнай хэд бэ гэхэдэ, нэгэдэлэй гол предприятиин оёдолшод Татьяна Николаева, Татьяна Александровна Макушенко, Светлана Базарова, Надежда Каденева, Галина Николаевна Матренина, Татьяна Кироль, Надежда Антоновна Александровская болон бусад болоно.

Совет арадай ажаһуудалай хэмжээе саашадань бүри нарижуулан һайжаруулха, оронойнгоо экономическа хүсые улам шангадхаха талаар һалбаримнай хүдэлмэрилэгшэд ехэхэн хубитаяа оруулна. Эдэ асуудалнууд партиин XXVI съездын шиидхэбэринүүд соо эгээн түрүүшын гол шухала зорилгонууд гэжэ тэмдэглэгдээ бэлэй. Тиимэһээ жэл бүри ургажа байһан ажаһуудалай үргэн хэрэглэмжын эд бараа элбэгээр, эрхим шанартайгаар гаргаха гэһэн эрилтэ манай парти болон правительство табина. КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленум түсэбһөө гадуур ажалай бүтээсые 1 процентээр дээшэлүүлхэ, продукциин өөрынь үнэ сэнгые хахад процентээр хямдаруулха гэһэн шиидхэбэри абаа һэн. Дээрэ дурдагдагша эрилтэнүүд бидэндэ сэхэ хабаатай. Тэдэниие түгэс бэелүүлхын тула байгша ондо олон хэмжээ ябуулганууд хараалагдаад, амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байнхай.

Россин гүрэндэ Буряад ороной һайн дураараа ороһоор 325 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулагдаһан социалис мүрысөөн нэгэдэлдэмнай үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Тус мүрысөөнэй гурим бүхы цехүүдээр тараагдажа, оёдолшодой дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулагдана. Зургаан һарын туршада түсэбһөө гадуур 71 мянган түхэригэй продукци худалдаха зорилготойбди. Мүн тиихэдэ Шанарай тэмдэгтэй продукци олоор гаргаха ёһотойбди. Гадна түлишын-энергетическэ нөөсэ баялигуудые болон материалнуудые саашадаашье ехээр алмаха, арьбалха тухай социалис уялгануудаар хараалагдана. Үйлэдбэриин олохон түрүүшүүл ойн баярай хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа.

325 жэлэй ойн баярай үдэртэ зорюулан, хахад жэлэйнгээ даабариие 225 хүдэлмэришэн, тэрэ тоодо гол предприятиин 65 оёдолшон уридшалан дүүргэбэ. Бүтээсэ ехэтэйгээр, һайн шанартайгаар хүдэлдэг хүдэлмэрилэгшэд һүүлэй үедэ нилээд олошороо. Тэдэнэрэй — үйлэдбэриин түрүүшүүлэй, шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй ашаар социалис мүрысөөнэй эршэ хурсадажа, түсэбтэ даабари үлүүлэгдэдэг гээшэ. Мүнөө үедэ дүрбэн жэлэйнгээ түсэбтэ даабариие 124 хүдэлмэришэн дүүргээд байна. Харин 67 оёдолшон удаадахи табан жэлэй тоосоогоор хүдэлжэ байнхай. Тусхайлбал, Бэшүүрэй филиалай оёдолшон Анна Петровна Нестерова, Гусиноозёрскын филиалай Ольга Михайловна Искандирова, Захааминай — Дари-Цырен Бальжановна Балданова, Бабушкинай — Вера Андреевна Абакумова болон бусадай ажалай календариин хуудаһануудта 1986 он гаранхай. Ажалайнгаа сагые зүбөөр хэрэглэн, журам наринаар сахижа, түрүү онол аргануудые зүбөөр хэрэглэһэнэй ашаар тэдэнэр бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлнэ гээд тэмдэглэлтэй.

Байгша оной түрүүшын табан һарын туршада хэһэн нэгэдэлэйнгээ ажалай дүнгүүдые согсолжо, тоо, баримтын хэлээр харуулхада, иимэ байна. Энэ хугасаа соо 10.438 мянган түхэригэй продукци худалдаха түсэбөө нэмээжэ, 71,0 мянган түхэригэй оёгдоһон зүйлнүүдые гаргаха гэһэн дээшэлүүлэгдэһэн уялгаяа сүм дүүргээбди гэжэ баяртайгаар хэлэхэ байнаб. 449 оёдолшод продукци гаргаха жэлэйнгээ түсэбые саһаа урид дүүргэхэ, 405 хүдэлмэрилэгшэ мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ, 62,0 мянган киловатт-час электрын элшэ хүсэ, 40 тонно түлишэ, 1,5 тонно түлишэ-тоһодолгын материал алмаха гэһэн уялганууд абтаа һэн. Үнгэрэгшэ табан һарын дүнгүүдые харахада, абтаһан уялганууднай дүүргэгдэжэ байна гэжэ тэмдэглэлтэй.

Табан һарын туршада нормативна сэбэр продукци худалдаха түсэб 100,8 процент бэелүүлэгдээ. Инженернэ хангалгын комплексно түсэбөөр бэелүүлэгдэһэн хэмжээ ябуулгануудһаа 71,5 мянган түхэригэй экономическа ашаг үрэ абтаа. Шанарай тэмдэгтэй, 1512,2 түхэригэй продукци гаргагдаа гэхэ гү, али, нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулхада, хоёр дахин ехэ продукци худалдагдаа. Энэ хугасаа соо хубсаһанай 19 шэнэ моодо үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ, шэнэ 14 түхеэрэлгэ тодхогдоо. Гаргадаг продукциингаа шанарые болон ажалайнгаа эрхэ байдалые бүри һайжаруулха талаар нарижуулгын 20 дурадхал 1-дэхи кварталай туршада үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэһэн байна.

Нэгэдэлэймнай амжалтата гол предприятиин хубитые тэмдэглэмээр. КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, түсэбһөө гадуур ажалай бүтээсэ 1 процентээр дээшэлүүлээ, продукциин өөрынь үнэ сэнгые 0,6 процентээр доошолуулан хямдаруулаа. Тиигэжэ ажалай бүтээсын ургалтын эршэ, нёдондонойхитой сасуулхада, 103,7 процент болоно.

Энэ һайндэрэй үедэ һурган хүмүүжүүлэгшэдэй хүдэлмэри тухай тогтохо дуран хүрэнэ. Манай хүндэтэй һурган хүмүүжүүлэгшэд өөһэдынгөө эрдэм мэдэсэ, дүй дүршэл, мэргэжэлээ залуушуулда дамжуулжа хэдэн олон түрүүшүүлые бэлдээ гээшэб! Мүнөөдэр Валентина Васильевна Поломошникова, Лидия Федоровна Мариенко, Александра Ивановна Богомолова болон бусадые амаршалаад, энэ һайхан хэрэгтэнь амжалта хүсэе. Мүн лэ мүнөөдэр гол предприятиин 2-дохи цехэй оёдолшон-мотористка, ВЛКСМ-эй гэшүүн Галина Матренинае амаршалнабди. Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар социалис мүрысөөндэ амжалтатай, нийтын ажабайдалда эдэбхитэй байһанайнь түлөө Буряадай комсомолой шангай лауреадай нэрэ зэргэ тэрээндэ олгуулагдаа.

Нютагай промышленностиин оёдолой үйлэдбэриин «Туяана» нэгэдэлэй коллектив, партиин XXVI съездын, КПСС-эй ЦК-гай удаадахи Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, Россин гүрэндэ Буряад ороной һайн дураараа ороһоор 325 жэлэй ойн баярые амжалта түгэс ажалаараа угтахабди гэжэ коллективэйнгээ зүгһөө найдуулнаб.

В. САВЕЛЬЕВ,
оёдолой үйлэдбэриин «Туяана» нэгэдэлэй генеральна директор.

ЕРЭХЭ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТООСООГООР

Хяагтын ээрэлгэ-нэхэлгын фабрикын коллектив бүтээсэ ехэтэй ажалаараа республика дотороо мэдээжэ болоһоор үнинэй юм. Байгша оной табан һарын түсэбтэ даабариие сүм дүүргэһэн байна. Тиигэжэ нормативна сэбэр продукциин түсэб 101,2 процент, продукци худалдаа наймаанда эльгээхэ түсэб 101,8 процент дүүргэгдэһэн байна. Мүн тэдэнэр утаһа, трикотаж дотор хубсаһа гаргаха түсэбүүдээ тус тустаа 102, 102,4 процент дүүргэжэ шадаа.

Социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй, ажалай түрүү онол аргануудые нэбтэрүүлһэнэй, габшагай, үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлһэнэй ашаар тэдэнэр түсэб болон уялгануудаа дүүргээ гэжэ тэмдэглэлтэй.

Фабрикын 13 түрүү хүдэлмэришэд байгша табан жэлэй түсэбтэ даабариие болон абаһан социалис уялгануудаа сүм дүүргэжэ, арбан хоёрдохи табан жэлэй тоосоогоор ажаллажа эхилэнхэй. Тодорхойлбол, хүдэлмэришэд Л. П. Яковенко, Т. С. Сиротина гэгшэд 1988 оной, З. Ф. Лиф, М. С. Суханова гэгшэд 1987 оной тоосоогоор хүдэлжэ байнхай. Тэдэнэр түйлаһан амжалтануудаа Россин гүрэндэ Буряад ороной һайн дураараа ороһоор 325 жэлэй ойдо зорюулна.

В. ЗОЛОТАРЕВА.

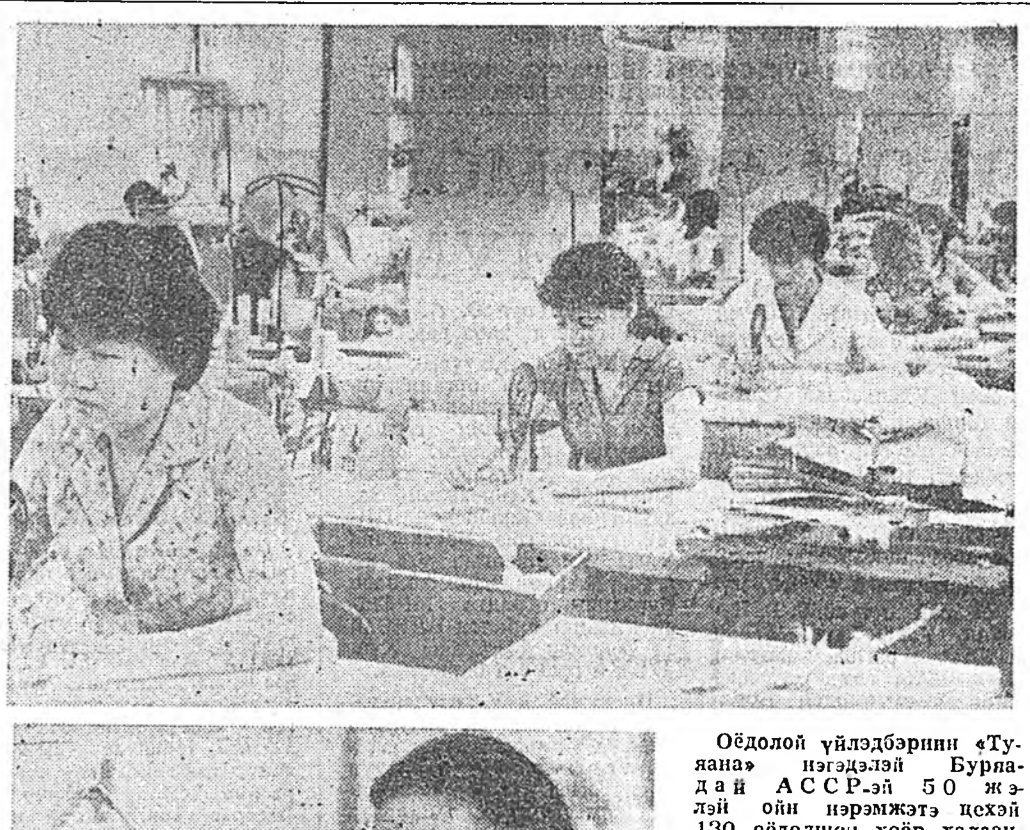
БАЙГААЛИИН БАЯЛИГУУДЫЕ ХАМГААЛХА

Оршон тойронхи байгаалиие сахин хамгаалгын Бүхэдэлхэйн үдэртэ зорюулагдаһан суглаан июниин 5-да Союзуудай байшангай Октябрьска зал соо болобо. Эрдэмтэд, министерствэнүүд болон албан зургаануудай, ниислэл хотын олониитын түлөөлэгшэд суглаанда хабаадаһан байна. Эрдэм, техникын хүгжэхэ бүри байгаалиие сахин хамгаалха гээшэ гол шухала зорилго болоно гэжэ суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Экологиин асуудалнууд жэлһээ жэлдэ улам ехэ удха шанартай боложо байна. Эрдэм, техникын хүгжэлтэ дэбжэлтын амжалтанууд оршон тойронхи байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха талаар хүн түрэлтэнэй урда үргэн ехэ хараа түсэбүүдые нээхэһээ гадна, тэрэниие сахин хамгаалха гэһэн орёо зорилгонуудые табина.

Советскэ Союзда энэ хүдэлмэри түсэбэй ёһоор ябуулагдадаг гээшэ. Жэшээнь, энэ табан жэлэй түрүүшын хоёр жэлэй хугасаа соо сэбэрлэлгын түхеэрэлгэнүүдые ашаглалгада оруулһанай ашаар орон доторнай промышленна предприятинуудта хэрэглэгдэһэн уһа гол мүрэнүүд руу табилга хоёр кубическа километрһээ үлүүгээр, хорото зүйлнүүдээр агаарые бузарлалга миллион тонноор хороогдоһон байна. Мүнөө үйлэдбэридэ ашаглагдаһан уһанай 70-аад процентнь сэбэрлэгдэжэ, дахинаа хэрэглэгдэдэг байха юм. Оршон тойронхи байгаалиие сахин хамгаалха талаар уласхоорондын олон талын 40 хэлсээе бэелүүлгэдэ манай орон хабаададаг байна.

(ТАСС).

Оёдолой үйлэдбэриин «Туяана» нэгэдэлэй Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ цехэй 130 оёдолшон хоёр халаанда хубааржа, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлнэ. Тус цехэй оёдолшод Розалия Жаркой, Татьяна Никулина гэгшэд арбан нэгэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабари болон абаһан социалис уялгануудаа бэелүүлхэ дүтэлөөд байнхай. Тэдэнэй нүхэд Валентина Сараева, Екатерина Николаева табан жэлэйнгээ түсэб сүм дүүргэхэ гэһэн дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаад, габшагайгаар хүдэлжэ байна.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: залуу оёдолшон, ВЛКСМ-эй гэшүүн Цырегма Гармажапова; гол предприятиин эгээл томо оёдолой цех.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Энэ табан жэлдэ ороной хүнгэн промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй урда шухала зорилгонууд табигданхай. Тэдэнэй ажалай шанарһаа, ашаг үрэһөө, жаяг журамһаа совет хүнүүдэй эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые гүйсэд дүүрэнээр хангалга, арадай һуудал байдалые һайжаруулга гол түлэб дулдыдадаг гээшэ.

һалбариин хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэлэй һайндэрэй урда тээхэнэ ТАСС-ай корреспондентын СССР-эй хүнгэн промышленностиин министр Н. Н. ТАРАСОВТАЙ уулзахадань, тэрэ хүдэлмэрийнгөө гол шэглэлнүүд тухай иигэжэ хөөрэбэ:

СОВЕТ ХҮНҮҮДЭЙ АША ТУҺА

— КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1984 он) Пленум, СССР-эй Верховно Соведэй сесси үйлэдбэриие оньһожоруулха, автомат түхеэрэлгээр хангаха, ажалай ба материальна нөөсэнүүдые гамтайгаар гаргашалха, түрүү дүй дүршэлые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ, гурим болон эмхидхэлые бэхижүүлхэ, харюусалга ба шумууһан бэрхэ байлгые дээшэлүүлхэ гэһэн зорилго ороной экономикын урда табиһан байгаа. Совет хүнүүдэй ашаг олзо болон материальна хангагдасын дээшэлхэдэ, арадай хэрэглэмжын эд бараанай шанарые, ассортиментые һайжаруулха гэһэн зорилгодо гол анхарал хандуулагдадаг болоно. Хубсаһа хунараар, гуталаар, бусад эд бараагаар, эдлэл хэрэгсэлнүүдээр хүн зоной эрилтэ хангадаг һалбари болохо хүнгэн промышленность тэрэниие шиидхэхэ талаар онсо харюусалгатай байна.

һалбариин ажалша коллективүүд түсэбүүд болон социалис уялгануудаа дүүргэхын түлөө мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлнэ. Жэшээнь, бүхы министерствын хүдэлмэрилэгшэд продукци худалдаха талаар нёдондо жэлэйнгээ түсэбые дүүргээ һэн. 1983 ондо розничнэ худалдаа наймаанай үнэ сэнгүүдээр эд бараа үйлэдбэрилэн гаргалга 600 шахуу миллион түхэригөөр дээшэлүүлэгдэһэн байгаа. Эрхим шанартай шэнэ эдлэл хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилгэ 12 процентээр ехэдхэгдээ.

Шухала хэрэгтэй эд бараа, эдлэл хэрэгсэлнүүдые, тусхайлбал, хлопогоор нэхэгдэһэн дотор хубсаһа, пумаажан бүдөөр оёгдоһон үхибүүдэй хубсаһан, унтари хэбтэриин хэрэгсэлнүүдые, нэхэмэл бэшэ материалнуудые үйлэдбэрилгэдэ онсо анхарал хандуулагдана. Гэбэшье энэ талаар хангалтагүй, бага юумэн хэгдээ. Хүн зоной үргэнөөр хэрэглэдэг эд бараан худалдаанда үшөөл дуталдажа байһаар.

— Николай Никифорович, табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ һалбаритнай ямар зорилгонуудые шиидхэжэ байна гээшэб!

— Продукциин шанарые, ассортиментые һайжаруулха, хүн зоной үргэнөөр хэрэглэдэг эд бараа ехээр гаргаха, арадай хэрэглэмжын эд бараагаар совет хүнүүдэй эрилтые али болохоор гүйсэд хангаха гээшэ манай гол зорилго болоно.

Жэлэй эхиндэ ажалай нөөсэнүүд болон зарим түхэлэй эдүүдээр промышленностиие хангалгада бэрхэшээл түбэгүүдэй ушарһан байгаа гээшэ һаань, мүнөө предприятинуудай коллективүүд гээгдэлээ усадхан зайсуулжа, үйлэдбэреэ хурдан түргэнөөр хүгжөөжэ байна.

Байгша оной табан һарын туршада продукци худалдаха түсэб дүүргэгдээ. Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй жэшэбэл, унтари хэбтэриин хэрэгсэлнүүдые, үхибүүдэй нэхэмэл гадар хубсаһа хунар болон бусад зүйлнүүдые үйлэдбэрилэн гаргалга дээшэлүүлэгдэһэн байна. Жэшээнь, торгон утаһа, махрово полотенци, хлопогоор нэхэгдэһэн оймһо болон бусад эдлэл хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилгэ нилээд ехэдхэгдээ.

РСФСР-эй, Белоруссиин, Литвагай, Эстониин, Молдавиин олохон нэгэдэлнүүд болон предприятинууд амжалтатайгаар хүдэлнэ. Ниислэлэй болон Московско областиин ажалша коллективүүд мүрысөөндэ урдынхидал мэтэ түрүү һуури эзэлнэ. Тусхайлбал, М. В. Фрунзиин нэрэмжэтэ пумаажан бүдэй фабрика, «Заря» гэжэ гуталай нэгэдэл, Тушинска оймһоной фабрика, Дмитровско «Юность» гэжэ оёдолой нэгэдэл социалис мүрысөөнэй манлайда дабшана.

Зүгөөр хүнгэн индустриин зарим һалбаринуудай предприятинууд даб дээрэ хангалтагүйгөөр хүдэлнэ гэжэ тэмдэглэнгүй байхын аргагүй. Утаһа болон бүд нэхэжэ гаргаха даабаринуудаа дүүргэдэггүй улһан бүдэй промышленностьда эдэ бүгэдэ нэн түрүүн хабаатай юм. Үйлэдбэриин хэмжээнэй талаар даабаряа огто дүүргэдэггүй, муу шанартай продукци гаргадаг предприятинууд зарим республиканска министерствэнүүдтэшье бии. Продукцяар хангаха, өөрынь үнэ сэнгые хямдаруулха, капитальна һомололгонуудые хэрэглэхэ талаар абаһан уялгануудаа дүүргэдэггүй предприятинууд үшөөл олон байһаар.

Мүнөө бидэ табан жэлэй тон харюусалгатай шатада гаранхайбди. Тиимэһээ тохёолдоһон гээгдэлээ усадхаха, хахад жэлэй ба бүхы жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын тула амжалтануудаа батадхаха гээшэ илангаяа шухала удха шанартай юм. Тиигэжэ табан жэлэй һүүлшын жэлдэ бүхы хүдэлмэреэ һайжаруулха үндэһэ һуури табигдаха зэргэтэй.

— Хараалһан түсэбүүдээ бэелүүлхын тула хүнгэн промышленность ямар нөөсэнүүдые хэрэглэнэб!

— Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэ түсэбүүдые дүүргэлгэдэ шиидхэхы удха шанартай байна. Хүдэлмэриин хүсөөр дуталдадаг һалбарида энэмнай илангаяа шухала бшуу. 1984 ондо ажалай бүтээсэ түсэбһөө гадуур 1 процентээр дээшэлүүлхэ, продукциин өөрынь үнэ сэнгые

АГУУЕХЭ ПОЭДЭЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Агууехэ А. С. Пушкинда зорюулагдаһан баярай үдэшэ июниин 6-да Союзуудай байшангай Колонно зал соо болобо. Поэдэй түрэһөөр 185 жэлэй ойе тэмдэглэхын тула совет уран зохёолшод, эрдэмтэд, искусствын уран бэлигтэн, Пушкинай һайндэртэ хабаадахаа манай орон ерэһэн гадаадын гүрэнүүдэй уран зохёолшод сугларһан байна.

— Агууехэ ород арад мэтэ, Пушкин агууехэ юм,— гэжэ үдэшые нээхэ зуураа, СССР-эй Уран зохёолшодой холбооной правлениин секретарь, Ленинскэ шангай лауреат, поэт Егор Исаев хэлээ. —Тэрэ хадаа манай ород хэлэн мэтэ, тэрэнэй сэсэн үльгэрнүүдтэл, оньһон хошоо үгэнүүдтэл, тэрэнэй түрүүшын бэшэмэл туужа мэтэ, агууехэ, хэтэ мүнхэ гээшэ.

Пушкинай һайндэр хадаа оюун бэлигтэ поэдые хүндэлэлгын, урмашан баясалгын, халуун дурлалай гэршэ болоно, тэрэнэй зохёохы зам уран поэзиин дабагдашагүй алас мэтэ юм, гэжэ үдэшэдэ хабаадагшадтай танилсуулха зуураа, РСФСР-эй Гүрэнэй шангай лауреат поэт Сергей Смирнов тэмдэглэбэ.

— Шэн зориг, Эхэ ороондоо үнэн сэхэ, дуратай байлга гэһэн ойлгомжонууд Пушкинай нэрэтэй холбоотой юм, —гэжэ Никарагуаһаа ерэһэн залуу поэт Марио Кальдера хэлэбэ.— Тэмсэжэ байгаа минии ороной эрхэ сүлөөтэ арадые магтан дуулахадаа, агууехэ поэт Пушкинһаа жэшээ абадагби.

Үдэшэдэ олохон хото городууд болон союзна республикануудай литературна олониитын түлөөлэгшэд үгэ хэлэһэн, А. С. Пушкинай зохёолнууд, тэрээндэ зорюулагдаһан шүлэгүүд уншагдаа.

Энэл үдэртөө тэрэнэй нэрые нэрлүүлдэг талмай дээрэ А. С. Пушкинай хүшөөгэй дэргэдэ Москвагай уран зохёолшод болон ниислэлэй айлшадтай поэзидэ дуратайшуулай заншалта уулзалга болоһон байна. Хүшөөгэй дэргэдэ баглаа сэсэгүүд табигдаа. Пушкинай хэтэдээ мүнхэ мүрнүүд зэдэлээ.

(ТАСС-ай корр).

ОЙЛГУУЛАМЖЫН ХҮДЭЛМЭРИДЭ АНХАРАЛ

Бэшүүрэй районой ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг эдэбхитэдэй түгэсхэлэй конференци һаяхан үнгэргэгдэбэ. Тэдэнэр «Ленинэй хэрэг бэелнэ, илан мандана» гэһэн асуудал шудалһан байна. КПСС-эй райкомой секретарь Б. Н. Дамбаева конференцидэ хабаадагшадай урда элидхэл хээ.

Һүүлээрнь ниитэ-политическэ хүдэлмэри эрхилдэг олон эдэбхитэд үгэ хэлээ. Хёлгын совхозой парткомой секретарь Т. И. Аносова ажалша коллективүүдтэ социалис мүрысөө эмхидхэхэ, түрүү дүй дүршэл тарааха талаар үзэл сурталшадайнгаа бэелүүлжэ байһан хэмжээ ябуулганууд тушаа дэлгэрэнгыгээр тогтобо. Үнэхөөрөөшье, тус ажахыда үнгэргэгдэжэ байһан ойлгууламжын хүдэлмэри хамтын хэрэгтэ нүлөөтэй гээд хэлэлтэй.

«Дружба» колхозой парткомой секретарь В. С. Хандажапов үгэ хэлэхэдээ, хүдөө ажахын кампанинуудые үнгэргэлгын үедэ ойлгууламжын хүдэлмэри хайшан гэжэ, яажа эмхидхэдэг байһан тухайгаа мэдээсэһэн байна. Мүн энэ ажахын партком колхознигуудайнгаа ажал хэрэгүүдтэ шадамараар нүлөөлхэ гэжэ хүсэл оролдолго гаргадаг, хүдэлмэри эмхидхэн ябуулжа байдаг юм. Таряашадай ажалай забһарай үедэ агитбригадын гэшүүд тракторно-таряан ажалай бригадануудта ошожо, хэдэн удаа концерт наада табяа. Полевой станууд дээрэ харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдые саг үргэлжэ гаргажа байха хэрэг гуримтайгаар ябуулагдаа. Тиин таряашадай ямараар хүдэлжэ байһан тухай «дайшалхы» болон «сахилгаан» хуудаһануудые дары гаргаха ябадал һайнаар эмхидхэгдээ бшуу. Ажахын таряашадай хүдэлмэриин халуун хаһын үедэ агитаторнууд, политинформаторнууд олон дахин хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө.

Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой парткомой секретарь В. И. Сидорова ойлгууламжын хүдэлмэри эрхилдэг эдэбхитэдтэ зүбшэл заабари үгэхэ хэрэгээ хайшан гэжэ эмхидхэдэг, ябуулдаг тухайгаа конференцидэ хабаадагшадта хөөрэһэн байна. Тус ажахын партийна эхин организаци район дотороо эгээл олон коммунистнуудтай юм.

Мүн «Рассвет» колхозой партбюрогой секретарь Г. А. Павлов, «Новосретинский» совхозой профкомой түрүүлэгшэ В. К. Афанасьев, «Дружба» колхозой агитколлективые хүтэлбэрилэгшэ В. И. Кузнецова гэгшэд үгэ хэлэһэн байна.

Конференцидэ хабаадагшад ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха талаар дүй дүршэлөө халан абалсаа.

КПСС-эй Бэшүүрэй райком үбэлжэлгын үедэ улаан булангуудай дунда соносхогдоһон конкурсын дүн согсолоо. Тиихэдэ тэдэнэр ниитэ-политическэ хүдэлмэриин тэндэ хэр зэргэ эмхидхэгдэдэг, хэмжээнүүдые үнгэргэхэ саг болзоройнь хэр баримталагдадаг, харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдэй хэр шадамараар шэмэглэгдэдэг байһанда гол анхаралаа хандуулһан байна.

Хёлгын, Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозуудай, «Дружба» колхозой улаан булангууд шангай һууринуудые эзэлһэндэ тоологдобо.

Тиихэдэ районой ажахынуудай полевой стануудай хэр зэргэ бэлэдхэлтэйгээр байгша оной тарилгын хаһые угтаһан тушаа хөөрэлдөөн мүн лэ болоо.

Б. НИКОЛАЕВА.

ГАЗАР—СЭГНЭШЭГҮЙ БАЯЛИГ

2. МУУДАҺАН ХҮРЬҺЫЕНЬ ҺАЙЖАРУУЛХА

Ороной Эдеэ хоолой программа бэелүүлгын үшөө нэгэ шухала нүхэсэл хадаа промышленностьда хэрэглэгдэжэ муудаһан, мүн гэмтээгдэһэн газарые хуушан түхэлдэнь оруулжа, шэнэлэн һайжаруулга болоно. Зүүн Сибириин үйлэдбэриин хүсэнүүдэй хүгжөөгдэжэ байһан үедэ республика дотор ашагта малтамалнуудые абаха ба хүдөө ажахын бэшэ объектнүүдые бариха хүдэлмэри хаа хаанагүй ябуулагдажа байна. Энэмнай хуулита ёһоной үзэгдэл ха юм. Ушар иимэһээ эдэ хэрэгүүдтэ жэл бүри аргагүй ехэ газар тэрэ тоодо таряалан таһалагдажа угтэнэ. Гансал арбадахи табан жэлэй туршада бүхыдөө 20 мянган гектар, тэрэ тоодо 1683 гектар хүдөө ажахын эзэлүүри газар угтэһэн байна. Тэрэнэйнь 331 гектарынь таряалан болоно. Түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын гурбан жэлэй хугасаа соо 3451 гектар газар, тэрэ тоодо 196 гектар таряалан хүдөө ажахын үйлэдбэриһөө абтаа. Эдээнһээ гадуур саг зуурын хэрэглэмжэдэ байһан ехэ талмай газарнууд — элдэбын карьернүүд, саг зуурын харгынууд болон бусад объектнүүд газар эдлэлгын хуулиин ёһоор хэрэглэгдэжэ дүүргэгдэһэнэйнгээ һүүлээр хуушан түхэлдэнь оруулагдаад, һөөргэнь бусаагдаха ёһотой юм. Иигэжэ шэнэлэн һайжаруулагдаһан газар хүдөө ажахын болон бусад хэрэглэмжэдэ нилээд хэрэгтэй болохо байна бшуу. Һүүлэй һүүлдэ эдэ бүгэдэ хүдөө ажахын, ой модоной, загаһанай ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн нүлөө үзүүлхэ байһаниинь элитэ. Теэд энэ талаар хүдэлмэри хаа хаанагүй муугаар ябуулагдана. Тусхайлбал, һүүлэй 7 жэлэй туршада жэл бүри 750—900 гектар гэмтэһэн газар хуушан түхэлдөө оруулагдаха байһан һаа, оройдоол 200—300 гектарта хүргэгдэнэ.

Республикын колхоз, совхозуудта мүнөө 5188 гектар гэмтээгдэһэн газар тоологдоно. Тэрэнэйнь 1608 гектарынь хэрэглэгдэжэ дүүрэһэн, хуушан түхэлдэнь оруулагдахаар хараалагдана. Энэнь нёдондонойхиһоо 364 гектараар, 1976 онойхидо орходоо гурба дахин ехэ талмай болоно.

Газарые хамгаалха хэрэгтэ дайралдадаг дутуу дунданууд ямар юумэнһээ үндэһэтэйб гэхэдэ, зарим нютагуудай газар эсхэмжэлгын албан ехэл дутагдалтайгаар, ашаг үрэ багатайгаар хүдэлнэ. Жэшээлхэдэ, 1982 ондо Баргажанай, Бэшүүрэй, Хурамхаанай районууд гэмтээгдэһэн газарые хуушан түхэлдэнь оруулха талаар ямаршье хүдэлмэри ябуулаагүй. Сэлэнгын районой ажахынууд муудаһан 233 гектар газартай байһан аад, үнгэрһэн жэлдэ оройдоол 33 гектарта һайжаруулгын хүдэлмэри хээ. Хойто-Байгалай, Зэдын, Хяагтын, Кабанскын районуудай байдалынь мүн лэ муу байһаар. Һүүлэй дүнгөөр нүүрһэнэй промышленностьда 153 гектар, Зам харилсаанай министерствэдэ 324 гектар, Автомобильна харгынуудай министерствэдэ 165 гектар, Үнгэтэ металлнуудай министерствэдэ 531 гектар, Барилгын материалнуудай министерствэдэ 63 гектар хэрэглэгдэжэ муудаһан газар үнинһөө хойшо ашаглагдангүй хэбтэнэ.

СССР-эй Шулуун нүүрһэнэй промышленностиин министерствын мэдэлдэ байһан «Гусиноозерская» шахта, Холбоолжоной уурхай Гусиноозерск хотые тойроод, хэрэглэжэ дүүрэһэн 153 гектар газартай юм. Энэ участогай үрэжэлтэ дээдэ талань оройдоошье гэмтээгдээгүй, харин өөһэдөө горнягууд зарим газартаа муухай бог шорой, элдэбын үлэгдэлнүүдые хаяжа, бузарлажархиһан байха юм. Эдэ талмайнуудые хуушан түхэлдэнь оруулха хэрэгтэ тиимэ ехэ мүнгэн зөөри, тусхай техникэ хэрэгтэй бэшэ, харин анхарал хандуулагдаха ёһотой. Тус предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд һүүлэй үедэ жэл бүри 15 гектар гэмтээгдэһэн газарые һайжаруулжа, хүдөө ажахыда тушаадаг болоо. Теэд эдэнэр энэ хүдэлмэреэ ехэл дурагүйгөөр, өөһэдын эдэбхи үүсхэлгүйгөөр эрхилнэ, хүдөө ажахын органуудай талаһаа баадхалга, хашалта доро ажаллана. Шахтынхид, уурхайнхид ашаглажа дүүргэһэн газараа һайжаруулха хүдэлмэреэ энэ табан жэлдэ гүйсэд дүүргэхэ арга боломжотой аад, аяар арбан хоёрдохи табан жэлдэ тушаахаар хараална. Энэ гэмтээгдэһэн газараа һаяын сагта шэнэдхэн һайжаруулаа һаань, Гусиноозерско хотынхид тэрэ талмайдаа элдэбын сэсэгүүдые, жэмэстэ модонуудые олоор һуулгаха, огородой ургамалнуудые, элбэгээр тариха байгаа бшуу. Иигэжэ тэдэнэр Эдеэ хоолой программа бэелүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитануудые оруулалсаха һэн.

Баргажанай леспромхоз 32 гектар газарые хэрэглэжэ дүүргээд, мүнөөшье болотор

«…БОЛОН ИСКУССТВЫН ЭМХИ ЗУРГААНУУД ХҮДӨӨ НЮТАГАЙ… …НГАДАГ ЗАНШАЛАА ҮРГЭЛЖЭЛҮҮЛХЭ...»

(…дай АССР-эй соёлой болон искусствын хүдэлмэрилэгшэдэй 1984 оной со… …нуудhaa).

…АЙН ТУҺАЛАМЖА ХЭРЭГТЭЙ

зургаанууд районой дотрой ямар туhа хүргөөб гэhэн асуудалда Ким Дамчеевич харюу үгэхэ аргагүйдэбэ. Ушарынь хадаа, үбэлжэлгын зургаан hара соо буряад драмын академическа театр болон соёл-гэгээрэлэй училищиин агитбригада хоёр лэ байрада хүрэhэн байба. Харин уридшалан табигдажа, партиин обкомоор баталагдаhан түсэбэй ёhoop районой ажалшадые шефтээ абаhан Улаан-Үдын предприятинуудай, hуралсалай эмхи зургаануудай уран hайханай арбаад коллективүүд малшадта ошохо зэргэтэй байгаа юм.

Мүнөө нийтын малай зунай бэлшээридэ гараха үедэ, үбэлжэлгын хаhада республикын малшадые соёлой талаар хангалгын түсэб хэр зэргэ бэелүүлэгдэhэн байгааб гэжэ hонирхогдоно. Эндэ нэн түрүүн Сэлэнгын, Бэшүүрэй, Загарайн болон Хоринин районуудай малшадые хангалга муу бэшээр эмхидхэгдэhэн байгаа гэжэ тэмдэглэлтэй. Буряадай литература болон искусствын үдэрнүүдэй Хоринин райондо үнгэргэгдэхэ үедэ эндэхи малшадай дунда hонирхолтой хэмжээ ябуулганууд эмхидхэгдэhэн байна.

Тиихэдэ Уран зохёолшодой, Уран зураашадай болон Композиторнуудай холбоонууд партиин обкомой даабаряар хүдөө нютагуудаар ябаhан юм. Тэдэнэй хэhэн уулзалганууд hонирхолтойшье, аша туhатайшье байгаа. Жэшээлхэдэ, Буряадай АССР-эй арадай уран зурааша Ю. А. Чирков, республикын габьята уран зураашад Э. Э. Аюшеев, И. Г. Налабардин, И. Н. Стариков, уран зурааша О. Д. Цыремпилон БАМ-ай барилга дээгүүр ябахадаа, тэндэхи хүдөөгэй ажалшадтайшье уулзаhан байна. Тиихэдээ Байкальское тосхоной hү haалиин фермэдэ, хагсуу хүйтэншье байгаа haань, зураг бүтээлнүүдэйнгээ тэмдэглэлнүүдые шуналтайгаар хээ, гадна «Ангарский» совхозой hү haалиин фермэдэ haалишан О. В. Сорокинада «Ажалай шэн габьягай түлөө» медаль барюулгын ёhололдо байгаа, Буряадай уран зураашадай зорилгонууд тухай хөөрэлдөө үнгэргөө, зурагуудайнгаа выставкэшье эмхидхэжэ, фермынхидые хужарлуулаа.

Мухар-Шэбэрэй районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хуушанай адуушан В. Е. Бурдуковскитай, эсэгынгээ мүрөөр мүн лэ адуушад болоhон тэрэнэй хоёр хүбүүнтэй, тиихэдэ дайнай ветеран, орловско үүлтэрэй моридые үсхэбэрилжэ байдаг 84 наhатай Н. Л. Ивановтой болоhон уулзалганууд уран зураашадта мартагдашагүй байха. «Искра» колхоздо, Суулгын болон «Забайкалец» совхозуудта болоhон hонирхолтой уулзалгануудhaa уран зураашад ерээдүйнгөө бүтээлнүүдэй удха эскизүүдые асараа юм.

Буряадай гостелерадиогой арадай инструментнүүдэй оркестртэй, дуушадтай хамта композиторнууд Яруунын, Баргажанай, Хэжэнгын болон бусад районуудай ажалшадтай уулзаhан байна.

Мүн уран зохёолшодой табан бүлэг Прибайкалиин, Загарайн, Кабанскын, Бэшүүрэй районуудай hү haалиин фермэнүүдэй, отарануудай хүдэлмэришэдтэй уулзалгануудые үнгэргөө, малшадые зохёохы ажалайнгаа түсэбүүдтэй танилсуулжа hонирхуулhан байна.

Үнгэрhэн үбэлжэлгын үедэ ород драмын театрай артистнар хэдэ хэдэн районуудай малшадтай дүшэ гара дахин уулзаба. Тэдэнэр Сэлэнгын, Кабанскын районуудай ажалшадта СССР-эй арадай артист Евгений Леоновой хабаадалгатайгаар hонирхолой уулзалгануудые үнгэргөө, А. С. Пушкинай, А. М. Горькиин зохёолнуудые уран гоёор уншажа байсуулаа.

Тиихэдэ республикын нэгэдэмэл музейн эмхидхэhэн зурагуудай выставкэнүүдые, олон янзын лекцинүүдые хүдөөгэй 4 мянга гаран ажалшад хараhан, шагнаhан байна.

Улаан-Үдын авиационно заводой «Рассвет» гэжэ соёлой байшангай уран hайханай коллектив хүдөө нютагуудай мал ажалай хүдэлмэришэдые хангаха даалгабаринуулаа жэл бүхэндэ жэшээтэ hайнаар дүүргэдэг. Тус коллектив үнгэрhэн үбэлжэлгын үедэ Баргажанай, Хурамхаанай районуудай малшадай урда 19 концерт табижа, гурбан мянга шахуу хүниие хангаhан байна. Заводой үйлэдбэриин hуралсалай таhагай ахалагша инженер М. Д. Варфоломеевэй уласхоорондын байдал тухай элидхэл уншаhанай удаа концерт захалдаг hэн. «Прометей» гэжэ арадай театрай артистнууд «Энеэдэнэй ошон» гэhэн программаар 12 концерт үтөө юм.

Үбэлжэлгын үедэ малшадые хангаха хэрэгтэ эдэбхитэй байhан индустриально-педагогическа техникум соёл-гэгээрэлэй училищи хоёр hуралсалай зургаанууд соohoo шалгараа. Гэхэтэй хамта Улаан-Үдэ хотын зарим промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд колхоз, совхозуудай ажалшадые соёлой талаар хангаха хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандаhан байна. Жэшээлхэдэ, Ахын районой малшадта уран hайханай нэгэшье коллектив ошоогүй. Тиихэдэ Түнхэнэй районой малшадта үнгэрhэн зургаан hара соо гансал республикын филармониин концертнэ бригада ошоhон байна. Түнхэн нютаг холошье гээшэ аабза. Тииhээ тиигэрээ Улаан-Үдын хүдөөгэй районой малшадта үбэлжэлгын үедэ соёлой 15 эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд хүрэхэ түсэбтэй haa, оройдоол гурбаниинь, нэрлэбэл, оперо болон баледэй, ород драмын театрнуудай, мүн Уран зураашадай холбооной бригаданууд ошоhон байгаа. Баунтын, Захааминай, Яруунын, Кабанскын, Мухар-Шэбэрэй, Хяагтын, Хойто-Байгалай районуудай малшадые хангалгын түсэбүүд хахадаараа бэелүүлэгдэбэ. Эдэ мэтын дутагдалнуудаа сагааруулхын тула соёлой, hуралсалай эмхи зургаануудай, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд элдэб эсын шалтаг дурдадаг. Жэшээлхэдэ, «Теплоприбор» заводой парткомой секретарь А. Д. Невзгодов: «Хүдөөгэй ажалшадые соёлой талаар хангалгын ямаршье түсэб хараагүйб. Тэрэниие олоо haa, таарамжатай шиидхэбэри гаргахабди», — гээ hэн. Дурсагдагша заводой агитбригада декабрь, март hарануудта Хоринин районой малшадаар ябажа ерэхэ байгаа. Теэд май hарадал тэрэнь арай шамай Үдын совхоз ошоо.

Тэрэшэлэн зургаан hарын турша соо прибор бүтээлгын нэгэдэлэй агитбригада ошохо ёhотой байhан Мухар-Шэбэрэй район нэгэшье дахин хүрөөгүй. Гадна судна бүтээлгын заводой, гадар хубсаhанай фабрикын, БМДК-гай, соёлой болон багшанарай институдуудай уран hайханай коллективүүд хүдөөгэй ажалшадые соёлой талаар хангаха түсэбүүдээ дүүргэбэгүй.

— Манай үбэлжөөнэй буусада худалдаа наймаанай, медицинын болон клубай хүдэлмэрилэгшэд нэгэтэ бэшэ ерэдэг hэн. Түл абалгын халуун сагта ондэнние мартангүй ерэжэ байhандань баяртайбди. Үдэр бүриин хүлгөөтэй ажалай заоhapта гоё hайхан дуу шагнажа, артистнуудтай, уран зохёолшодтой, зураашадтай уулзаха гээшэ манда ехэ hайндэр болодог, саашанхи бүтээсэтэ ажалда зоригжуулдаг, урмашуулдаг гээшэ, — гэжэ Хоринин районой Үдын совхозой ахалагша хонишон нүхэр Ш. А. Гунтыпов хэлээ hэн.

Республикын мал ажалай хүдэлмэришэдые соёлой талаар хангалгаар шефтээ абаhан предприяти болон эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, нийтын эмхинүүд дурсагдагша хэмжээ ябуулгануудайнгаа бүгэсые тобшолhон дүн гаргажа, саашадаа энэ талаар хэгдэхэ ажалаа тодорхойлхо, алдуу эндүүгээ заhаха зэргэтэй.

А. ПЕТРУНИН,
Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ахалагша референт.

А. ПРАВЕДНИКОВ,
«Правда Бурятии» газетын корр.

Б. ЖАНЧИПОВ,
манай корр.

ЭРДЭМТЭДЭЙ СУГЛААН

1983 ондо хүдөө ажахыда ба агропромышленна комплексдо эрдэм, техникын хүгжэлтэ дэбжэлтые хурдадхаха хэрэгтэ В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын эрдэмэй бүхэсоюзна академиин эрдэмтэд эдэбхитэйгээр туhалhан байна. Хүдөө ажахын талаар гүрэнэй научно-техническэ 26 программаар, албан зургаануудай 52 программаар, мүн тэрэшэлэн арадай ажахын бусад hалбаринуудай 20 гаран программаар ВАСХНИЛ-ай институдууд шэнжэлгэнүүдые хэhэн байна.

Июниин 6-да Москвада болоhон ВАСХНИЛ-ай бодото гэшүүдэй (академигүүдэй) болон гэшүүн-корреспондентнүүдэй жэл бүри үнгэргэгдэдэг хамтын суглаан дээрэ эдэ тоо, баримтанууд харуулагдаа. КПСС-эй ЦК-гай февралиин ба апрелиин (1984 он) Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдэй, агропромышленна комплексын асуудалнуудаар бүхэсоюзна экономическа зүблөөнэй заабаринуудай ёhoop хүдэлмэриин ашаг үрые hайжаруулха замуудые болон академиин президиумэй тоосоое эрдэмтэд зүбшэн хэлсэhэн байна.

Президиумэй, hалбариин ба нютагуудай отделенинүүдэй, эрдэм шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ hайн үрэ дүнгүүдэй хажуугаар үшөө шиидхэгдээгүй асуудалнууд бии гээд тэмдэглэгдээ.

Научна шэнжэлэлгэнүүдэй үрэ дүнгые дээшэлүүлхэ, оронoй Эдеэ хоолой программые бэелүүлгэдэ научна эмхи зургаануудай хубитые ехэ болгохо талаар хэмжээнүүд, баталан абтаhан тогтоол дотор хараалагдаба.

Эмхидхэлэй асуудал хаража үзэгдөө. ВАСХНИЛ-ай президентээр ВАСХНИЛ-ай академик А. А. Никонов hунгагдаба.

(ТАСС).

КОНКУРС СОНОСХОГДОБО

Гадаадын оронуудай уншагшадта зорюулжа, ажабайдалай социалис түхэл шэнжэ тухай гүнзэгы удхатай ном бэшэхэ талаар бүхэсоюзна конкурсые СССР-эй Госкомиздат соносхобо.

Ажабайдалай социалис түхэл шэнжые гүнзэгыгөөр харуулhан, Советскэ Союзда эсэргүү буржуазна номнолой hүйдхэлтэ ябуулгануудта зүрюу харшаар уран зохёолой добтолхы шэнжые дээшэлүүлхэ, шанарыень hайжаруулха гээшэ энэ конкурсын гол зорилго болоно. Үндэр үзэл сурталай-политическэ, научна шэнжэтэй, гүнзэгы удхатай, тодо хурсаар, уран hайханаар найруулагдаhан зохёолнууд конкурсдо абтаха. Социалис обществын түүхэтэ түйлалтануудые, капитализмhaa тэрэнэй булюу талануудые гадаадын оронуудта үрэ түгэсөөр нэбтэрүүлхэ гэhэн зорилгонууд эдэ зохёолнууд соо шиидхэгдэхэ зэргэтэй.

Ганса нэгэн авторнууд, коллективүүд конкурсдо хабаадажа шадаха. Элитэ мэдээжэ эрдэмтэд, журналистнууд, хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд жюриин бүридэлдэ ороно. Конкурсын дүнгүүд хоёр жэлдэ нэгэ удаа согсологдохо юм. Эрхим hайн зохёолнуудынь дипломуудаар, шангуудаар тэмдэглэгдэхэ.

СТУДЕНТНЭРЭЙ ШАДАБАРИ ЕХЭ

дай ажахын олонхи hалбаринуудта, БАМ-да, Камчатска областьдо, ГДР-тэ болон Монгол орондо республикымнай студентнэр жэл бүри ажалладаг гээшэ. Тэдэнэр байраа түхеэрhэн нютагта гол ажалайнгаа хажуугаар нийтэ-политическэ шэглэлтэй ехэхэн хүдэлмэри ябуулдаг юм. Эдэ хэлэгшэеэ нёдондоной ажалай дүнгүүдээр баталха хэрэгтэй.

Ажалай семестрэй үедэ ерээдүйн мэргэжэлтэдэй хүмүүжүүлхы, эмхидхэхы дуршэл шадабаритай болохо эрхэ байдал байгуулагдадаг. Нёдондо интернациональна 4 отряд эмхидхэгдээ. Иимэ отрядууд студентнэрые интернациональна талаар хүмүүжүүлгэдэ ехэ нүлөө үзүүлдэг. Энэ талаар ВСТИ-гэй «Гэсэр» гэжэ отрядай ажал хэрэгые тэмдэглэмээр. Амжалтадань отрядай командир А. Колесников, комиссар Б. Рабжаёв гэгшэдэй габьяа ехэ. Тиихэдэ нёдондо зун студентнэрэй отрядууд 72,5 мянган түхэриг мүнгэ эб найрамдалай жасада дамжуулаа. Москвагай студентнэрэй городской отрядай гаргаhан үүсхэлые Буряадай отрядууд дэмжэжэ, Москвадахи Поклонная гэжэ хада дээрэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай ба Алдар Солын залай, Илалтын хүшөөгэй барилгын фонднуудта хэдэн мянгаад түхэриг эльгээгээ. Нёдондо 3624 студентhээ бүридэhэн областной отряд бүхы дээрээ 5,553 миллион түхэригэй барилгын хүдэлмэри бүтээгээ гэхэ гү, али отрядай гэшүүн бүхэн 2113 түхэригэй хүдэлмэри хээ.

Зүүн Сибириин технологическа институдай барилгын отрядууд жэл бүри муу бэшэ дүнгүүдые түйладаг. Энэмнай бэлэдхэлэй үеые гуримтайгаар үнгэргэhэнэй аша үрэ болоно гээшэ. Жэшээлхэдэ, ВСТИ-гэй «Подряд-83», «Комплекс» отрядууд социалис мүрысөөндэ илагшадай тоодо ороhон байна. Тэрэшэлэн ВСТИ-гэй «Байгал», БСХИ-гэй «Баргузин», ЭТС-эй «Связь», БГПИ-гэй «Спектр» гэhэн отрядууд эрхим hайнаар хүдэлөө.

Залуушуулые нийтэ-политическэ, ажалай болон оюун ухаанай талаар хүмүүжүүлгын hургуули болохо ажалай семестртэ мүнөө үеын совет студентнэрэй гражданска болон политическэ болбосорол хүсэд дүүрэнээр харагдана. Тиимэhээ студент бүхэн ажалай семестрэй hургуули гаража, эмхидхэлэй, политическэ болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин дуршэл шадабаритай болохонь онсо шухала. Энэ ушараар ВЛКСМ-эй XIX съездын тиимэ зорилго табиhаниинь гайхалгүй.

Буряадай комсомолой ойн баярай жэлдэ барилгын отрядууд дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялгануудые абажа, тэдэнээ бэелүүлхын түлөө сүм зоригжонхой. Байгша оной ажалай семестртэ 4 мянган шахуу студент хабаадаха. Бэлэдхэлэй хүдэлмэри яhала hайнаар үнгэргэгдэбэ. Тиигэжэ гол ажалнай — ажалай семестр эхилхэнь гээшэ.

Хуушан заншалаараа 650 хүнhөө бүридэhэн 15 отряд Камчатска область ошохонь. Тэдэнэр загаhа болбосоруулжа, 4,5 миллион түхэригэй продукци гаргаха юм. БАМ-ай Буряадай участогта түгэсхэлэй «алтан рельс» хабсаран табилгада хүдэлхэ 13 отряд капитальна hомололгын 1,5 миллион түхэриг бэелүүлхэ ёhотой. Тарбагатайда 787 hууритай hургуули, Нарhатада 624 hууритай hургуули, Хэжэнгэ болон Баргажан hууринуудта больницын комплекс, Зэдын райондо 2300 эбэртэ бодо малай багтаха шахан таргалуулгын комплекс болон Бэшүүрэй районой Топка, Дунда Хэрээтэ hууринуудта хүүгэдэй саадай барилгые отрядууд бүтээхэ байна. Тиихэдэ барилгын бэшэ шэглэлтэй отрядууд арадай ажахын олонхи hалбариин предприятинуудтай хэлсээ баталанхай.

Эдэ бүхы зорилгонуунай республикынгаа арадай ажахые бүри түргэнөөр хүгжөөхэ, хүн зоной ажаhуудалые саашадань нарижуулан hайжаруулха талаар партиин обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй болон Верховно Соведэй Президиумэй тогтоолнуудтай нягта холбоотой. Тиимэhээ ажалайнгаа семестртэ гүйсэд бэлдэhэн республикымнай студентнэрэй барилгын хүдэлмэри бүтээгээ өөhэдынгөө болбосоронги мэдэрэл харуулан, эдэбхи үүсхэлтэйгээр, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа, hайн hайхан хэрэгүүдээрээ совет студентын нэрэ зэргые бүри дээрэ үргэн ябахань дамжаггүй.

Б. ДАМБАРИНЧИНОВ
бэшэжэ абаба.

ПОЭЗИИН hАЙНДЭР

ОРДЖОНИКИДЗЕ. Россиин агуухэ хүбүүнэй түрэhөөр 185 жэлэй ойдо зорюулагдаhан поэзиин бүхэсоюзна пушкинска hайндэр Хойто Осетиин ниислэл хотодо hая нээгдэбэ. Ороной олохон хото городуудhaa ерэhэн уран зохёолшод тэрээндэ хабаадана.

А. С. Пушкинай нэрые нэрлүүлдэг сэсэрлиг соохи поэдэй хүшөөгэй дэргэдэ баглаа сэсэгүүд табигдаа. СССР-эй арадуудай хэлэнүүд дээрэ Пушкинай хэтэдээ мүнхэ мүрнүүд, тэрээндэ зорюулагдаhан зохёолнууд зэдэлээ. «Пушкин ба Кавказ» гэhэн уран зохёолой-хүгжэмтэ найруулга харуулагдаhан, поэдэй шүлэгүүдые уран гоёор уншалгын конкурс үнгэргэгдэhэн байна. Хадата хизаарта Пушкинай байлгатай холбоотой бусад газарнуудаар hайндэр үргэлжэлхэ.

(ТАСС).

Галина Арсалановна Дашинимаева Улаан-Үдын городской телефонно станциин хоёрдохи АТС-тэ электромеханигаар хорин гурбадахи жэлээ хүдэлнэ. Дүй дүршэлөөр баян мэргэжэлтэ коллектив соогоо ажалай түрүүшүүлэй нэгэн гэжэ тоологдодог. Залуу үетэниие hурган хүмүүжүүлхэ талаар Галина Арсалановна ехэ габьятай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Г. А. Дашинимаева (наада таладань) ажалдаа.

Б. ГАДЬЯНОВАЙ фото.

МОНГОЛ hАЙХАН ОРОНДО

Б. Оюунцэцэг гэгшэдэй элидхэлнүүд онсо тэмдэглэгдэhэн түүхэтэй.

Тиихэдэ залуушуулай техническэ бүтээлнүүдэй выставкэ үнгэрэгдөө. Тэндэ зууршалагдаhан 500 хүдэлмэриин 57-ниинь hайшаагдаhан байна.

Студентнэрэй спортивна hайндэр ехэ гоёор, hонирхолтойгоор, олон хүнэй хабаадалгатайгаар үнгэрөө.

«Студентнэрэй хабар-84» гэhэн фестиваль монгол ревсомолшуудай Москвада болохоёо байhан Бүхэдэлхэйн залуушуул болон студентнэрэй XII фестивальда бэлдэлгын нэгэ шухала шатань болобо. Фестиваль ороной студентнэрэй hуралсал, ажал, соёл, спорт гэхэ мэтэдэ түйлаhан амжалтануудые, эдэбхи үүсхэлыень, патриот ёhо заншалыень ба интернационалис шанар шэнжыень олондо харуулба.

СОВЕТ ДУУНУУД ЗЭДЭЛЭЭ

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда совет арадай илалта түйлаhан үдэртэ зорюулагдан, МНР-эй Мандалгоби хотодо совет дуунай фестиваль болобо. Хорёод коллективэй хабаадаhан тус фестиваль дээрэ эб найрамдал, хани барисаан тухай дуунууд зэдэлээ.

Ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангадаг комбинадай хүдэлмэрилэгшэ Д. Энхтуяа, врач Н. Цэцэгма, hурагшад Л. Зориг, М. Болор, Ц. Цэрэмжид гэгшэд совет дуунай фестивалиин лауреадуудай нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

Мандалгобида хүдэлжэ байhан совет мэргэжэлтэд, СССР-тэ дээдэ hургуули түгэсхэhэн монгол нүхэд фестивальда хабаадагшадай репертуараа шэлэжэ, дуунуудаа бэлдэжэ эхилхэдэнь, ехэ туhа хүргэhэн байна.

Мандалгобида үнгэргэгдэhэн совет дуунай фестиваль ёhотойл hайндэр шэнгеэр тэмдэглэгдээ.

ОЛОНДО ХЭРЭГТЭЙ АРhАН ДЭГЭЛ

Дархан хото, эндэхи Георгий Димитровэй нэрэмжэтэ арhанай фабрикада оёгдодог нэхы дэгэл (дубленко) ганса орон дотороо бэшэ, мүн уласхоорондын дэлгүүр дээрэшье эрилтэ ехэтэй болонхой. Эндэ жэл бүхэндэ 7—8 мянган иимэ дэгэл оёгдоно.

Болгариин Арадай Республикын бүлэг мэргэжэлтэд тус фабрикын проекттэй жарадахи онуудай эсэс багта иишэ ерэhэн түүхэтэй юм. Харин далададахи онуудай эхин багаар предприяти түрүүшынгээ продукци гаргаhан байна.

Мүнөө үедэ фабрика үндэhөөрөө хубилгагдажа байна. Байhан түхеэрэлгэнь шэнэлэгдэнэ, үйлэдбэриинь талмайнууд үргэдхэгдэнэ. Эндэ бүтээн гаргагдадаг продукциин хэмжээн байгша оной июль hараhaa хоёр дахинаар ехэ болохонь.

Кресто Крестев Болгариин Плевен городhoo Монгол орондо хёёрдохёо ерээд байна.

— 1973 ондо хамта 40 хүн ерээ hэмди. Тэдэнhээмнай мүнөө табаниинь эндээ хүдэлhөөр. Арбан жэлэй хугасаа соо монгол нүхэднай фабрикада хэрэгтэй бүхы мэргэжэл шудалжа гараа. Мүнөө өөhэдөө хүнүүдые hургахаар болоод байна, — гэжэ тэрэ хөөрэнэ.

ШЭНЭ ЗАВОД АШАГЛАГДАБА

Үбэр хангай аймагай Үбдэгхудаг гэжэ газарта хирпиисын шэнэ завод ашаглалгада тушаагдаба. Тэрэ Болгариин Арадай Республикын техникоэкономическа туhаламжын хүсөөр баригдаа.

Энэ предприяти жэлдээ 16 миллион хирпиисэ гаргадаг байха юм.

ХҮДӨӨ АЖАХЫН ЭРШЭМТЭЙ ХҮГЖЭЛТЭ

УЛААН-БААТАР. Соведүүдэй орон Монголой хүдөө ажахын хүгжэлтэдэ горитой хубитаяа оруулдаг юм. 1968 оной hүүлээр үнгэрhэн хугасаада СССР-эй техническэ туhаламжаар ашаг үрэтэй 22 ажахы баригдаhан, тариан ажалай хэдэн госхоз түбхинэhэн байна.

Бусадшье социалис оронууд Монголой Арадай Республикада финансова ба техникоэкономическа горитой туhаламжа үзүүлдэг. Жэшээлбэл, НРБ-гэй туhаламжаар Улаан-Баатарта теплицын томо комбинат, Шара-Голдо үрэ жэмэсэй-овощой ажахы баригдаhан байна. ВНР-эй туhаламжаар бодхоогдоhон биокомбинат мүнөөнэй ехэ хүсэтэй предприяти гэжэ тоологдохол ёhooроо тоологдоно. Тэрэ продукциингаа горитой хубиие хариин гүрэнүүдтэ худалдаанда эльгээдэг юм.

(«Новости Монголии» газетэhээ).

ТАСС · АПН
ХИЛЫН СААНАhАА

Харилсаа хүгжөөлгын шухала шата

БУХАРЕСТ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. У. Черненкын болон албанай хэрэгээр Советскэ Союзда ерэhэн РКП-гэй Генеральна секретарь, СРР-эй Президент Н. Чаушескугай Москвада хэhэн хөөрэлдөөнүүд тухай мэдээсэлые Румыниин Компартиин ЦК-гай Политическэ Гүйсэдхэхэ комитет эндэ болоhон заседани дээрэ зүбшэн хэлсэбэ.

Хөөрэлдөөнүүдэй үрэ дүнгүүд хоёр ороной, партиин ба арадай хоорондохи харилсаае хүгжөөлгын шухала шата болобо гэжэ заседани дээрэ тэмдэглэгдээ.

Ажал ябуулгын али бүхы асуудалнуудаар хоёр ороной хоорондохи заншалта хани барисаае, али бүхы харилсаа холбоое улам бэхижүүлхые шиидэнхэй байhанаа нүхэд Н. Чаушеску, К. У. Черненко хөөрэлдөөнүүдэй үедэ мэдүүлбэ гэжэ Политическэ Гүйсэдхэхэ комитет сэдьхэлээ ханангяар зааба.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ТАЛА БАРИГШАДАЙ УУЛЗАЛГА

МАДРИД. Испаниин ба Португалиин эб найрамдалай тала баригшадай уулзалга Испаниин ниислэл хотодо болобо. «Пиренейн хахад арал дээрэ ядерна буу зэбсэг табиюулхагүй» гэhэн уряа доро конференцидэ бэлдэлгын асуудалые тэдэнэр зүбшэн хэлсэбэ. Энэ конференциие октябриин 13—14-дэ Лиссабондо үнгэргэхые шиидхээ. Ядерна буу зэбсэгүүдые Пиренейн хахад арал дээрэ тараан тодхолгые, нөөсэлгые, тэрээн дээгүүр зоолгые хориhон хоёр талын договор баталха тухай хоёр ороной правительствын дурадхалнуудые абаха гээшэ конференци зарлалгын гол зорилго болоно.

Пиренейн хахад арал дээрэ дайн дажарта эсэргүү хүдэлөөн үдэрhөө үдэртэ үргэдэнэ. Испанида үнгэргэгдэhэн «Эб найрамдалай, буу зэбсэгүүдые хуряахын түлөө» хабарай ябуулга эб найрамдалай тала баригшадай хүсэтэ жагсаал болобо. Хойто Атлантическа договорто Испаниин хабаадаха гү, али үгы байhан тухай асуудалаар нийтэ национальна референдум шадаал haa түргөөр үнгэргэхэ, сэрэгэй гаргашануудые хорооохо, шахардуу байдалые hуларуулха, буу зэбсэгүүдые хуряаха талаар шэглүүлэгдэhэн политика бэелүүлхэ эрилтэтэй петициие жагсаалшад правительствада дамжуулhан байна. Дайн дажарта эсэргүү арбаад эмхиие нэгэдүүлдэг эб найрамдалай ба буу зэбсэгүүдые хуряахын түлөө ябуулгануудай национальна залан хүтэлбэрилгын комитедэй үүсхэлээр үнгэргэгдэжэ байhан энэ хэмжээ ябуулгын үндэhөөр hүүлэй долоон хоногуудай турша соо бүхы Испани дотор олоной хабаадалгатай жагсаалнууд, митингүүд эмхидхэгдэжэ, НАТО-hoo орониие гаргаха тухай, оронойнгоо газар дээрэ американ баазануудые усадхаха тухай, дундуур зайда хэрэглэгдэхэ американ баазануудые Баруун Европодо тараан тодхолгые буруушааhан эрилтэнүүдые дэмжэhэн байна. Энэ ябуулга дайн дажарта эсэргүү, НАТО-гай хархис хэрэгүүдтэ эсэргүү жагсаалаар дүүргэээ.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ЗАМ

БОНН. «Ногоонтоной» партиин (ФРГ) түлөөлэгшэ П. Келлиин хандалгада КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. У. Черненкын үгэhэн харюу эб найрамдалай хуби заяанай түлөө гүнзэгы ехэ харюусалгатай байлгын мэдэрэлээр нэбтэрэнхэй байна гэжэ Германиин Компартиин правлениин секретарнадай гэшүүн Зепп Майер ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлбэ.

Баруун Германида ядерна гү, али химическэ зэбсэгүүдые хэрэглэлгые хайшан гэжэ зайсуулан саралтай гээшэб, энээнэй тула ФРГ-гэй зүгhөө ямар юумэн хэгдэхэ ёhотойб гэhэн П. Келлиин табиhан асуудалда харюусахадаа, совет хүтэлбэрилэгшэ эб найрамдал хангаха, буу зэбсэгүүдые хуряаха талаар шэглүүлэгдэhэн тодорхой дурадхалнуудые оруулhан байна гэжэ З. Майер тэмдэглээ. Эдэ бүгэдэ Советскэ Союзай ба Варшавска Договорой бусад гэшүүн-гүрэнүүдэй оруулhан дурадхалнууд болоно.

МАГАТЭ-е ЭРХИЛЭГШЭДЭЙ СОВЕДЭЙ СЕССИ

ВЕНЭ. Атомай элшэ хүсэнэй талаар уласхоорондын агентствын (МАГАТЭ) эрхилэгшэдэй соведэй ээлжээтэ сесси июниин 5-да эндэ нээгдэбэ. Атомай элшэ хүсые амгалан тайбан зорилготойгоор хэрэглэхэ талаар уласхоорондын харилсаае хүгжөөлгэдэ, ядерна буу зэбсэгүүдые тараахагүй ябадалые бэхижүүлгэдэ агентствын ажал ябуулгын асуудалнуудые тэрээн дээрэ зүбшэн хэлсэхэ байна. 1985—1986 онуудай хүдэлмэриин программые совет зүбшэн хэлсэхэ, МАГАТЭ-гэй 1985 оной бюджедые баталха юм.

Байгша оной сентябрь hарада Венэдэ үнгэргэгдэхэ МАГАТЭ-гэй генеральна конференциин 28-дахи сессидэ бэлдэлгэдэ хабаатай хэдэн асуудалнуудые тэрээн дээрэ зүбшэн хэлсэхэ. Совет зүблэхэ гол элидхэлнүүдые — МАГАТЭ-гэй 1983 оной жэл бүриин элидхэлые, агентствын хиналтын ажал ябуулга тухай, ядерна аюулые зайсуулан сараха тухай, техническэ туhаламжа үзүүлхэ тухай элидхэлнүүдые — хаража үзөөд, hайшааха байна.

Тэрээнhээ гадна, эрхилэгшэдэй совет ЮАР-ай ядерна хүсэн тухай, Ирагай ядерна шэнжэлэлгын түбтэ Израилиин зэбсэгтэ добтолгын хойшолонгууд тухай МАГАТЭ-гэй генеральна директорэй элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэхэ, 1985 ондо хэдэн гүрэнүүдые соведэй гэшүүдээр томилхо, тэрээн дотор КНР-эй ямар hуури эзэлхэ тухай шиидхэбэри абаха байна.

ГҮЙСЭД ДҮҮРЭНЭЭР hАЙШААНА

БЕРЛИН. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха, ядерна дайнай аюулые зайсуулан сараха талаар шэглүүлэгдэhэн Советскэ Союзай ба бусад социалис гүрэнүүдэй дурадхалнуудые ГДР, Куба бүримүhэн дэмжэнэ. СЕПГ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Э. Хонеккерэй Кубын Компартиин Политбюрогой гэшүүн, ЦК-гай секретарь Хосе Роман Мачадо Вентуратэй уулзалгын үедэ энээн тухай хэлэгдээ.

Империализмын эгээл хархис хүсэнүүдэй гэмээр уласхоорондын байдал улам орёо түгшүүрилтэй боложо байна. США болон НАТО-гай үүдхэhэн буу зэбсэгүүдые үрдилдэн бүтээлтые зайсуулха, уласхоорондын байдалые hайжаруулха талаар гаргагдаhан али бүхы хүсэлэл оролдолгонуудые СЕПГ болон Кубын Компарти дэмжэнэ.

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ ҺОНИН

МЭДЭЭСЭЛНҮҮД ЗҮБШЭГДЭБЭ

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда совет арадай илалта туйлаһаар 40 жэлэй ойдо зорюулагдажа соносхогдоһон арадай уран бэлигэй бүхэсоюзна харалга үнгэргэгдэжэ байна.

Тус харалгын Улаан-Үдэ хотодо хэр зэргэ ябуулагдажа байһан тухай мэдээсэл республикын эмхидхэлэй комитедэй заседани дээрэ шагнагдаба. Тус заседание республика дотор харалга үнгэргэхэ эмхидхэлэй комитедэй түрүүлэгшэ, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр С. В. Ангапов хүтэлбэрилөө.

Улаан-Үдэ хотын предприяти, эмхи зургаанууд болон һуралсалай газарнуудаар бүхэсоюзна харалгын хэр зэргэ ябуулагдажа байһан тухай эндэхи эмхидхэлэй комитедэй түрүүлэгшэ, гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо В. Ф. Потехин, КПСС-эй Советскэ райкомой секретарь В. П. Грехов, КПСС-эй Железнодорожно райкомой пропаганда болон агитациин таһагые даагша Б. К. Бородин, КПСС-эй Октябрьска райкомой секретарь Р. П. Сафонов, облсовпрофой соёлой болон физическэ хүмүүжүүлгын талаар таһагые даагша Ю. П. Капелько гэгшэд мэдээсэлнүүдые хэбэ.

Б. НАМДАКОВ.

Хяагтын районой Шара-Голой участково больницада нэгэ врач, гурбан медфельдшер, дүрбэн медсестра хүдэлдэг юм. Дүй дүршэлөөр баян медсестранууд хүн зоной дунда хүндэтэй, нэрэтэй солотой болонхой. Елена Унагаева үнгэрэгшэ жэлдэ Хяагтын медицинскэ училищи дүүргээд, магтаалтай хүдэлнэ. Елена медсестрануудай дунда эгээл залуушье һаа, нютагай зондо мэдээжэ болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: медсестра, ВЛКСМ-эй гэшүүн Елена Унагаева.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

«БАМ—АГУУЕХЭ БАРИЛГА» ГЭҺЭН ФОТОВЫСТАВКЭ

Буряадай Журналистнуудай холбооной правлени, КПСС-эй Хойто-Байгалай горком «БАМ — мүнөө үеын агууехэ барилга» гэһэн нүүдэл фотовыставкэ эмхидхэхэнь. Һүүлшын «алтан рельсын» табигдажа БАМ-ай бүхы трассаар поезднуудай ябажа эхилэлгэдэ зорюулагдаһан тус выставкэ Улаан-Үдэ болон Северобайкальск городуудта нэгэ доро нээгдээд, саашадаа республикымнай районуудаар, БАМ-ай замаар нүүлгэгдэн харуулагдаха байна.

Энэ выставкэ хадаа баримтата ба уран һайханай фото-зурагуудай аргаар бүгэдэ арадай агууехэ барилгые, оронноймнай зүүн зүгтэ Байгал-Амарай түмэр зам шадар туйлагдаһан социальна үндэһэн хубилалтануудые, шэн зоригто барилгашадай политическэ болон ажалай дэбжэлтые харуулха гэһэн зорилготой.

Фотожурналистнууд, фотоклубуудай гэшүүд болон фото-зурагуудта дуратай эдэбхитэд выставкэдэ хабаадажа болоно.

Выставкэдэ табигдахаяа ямар зурагууд абтахаб гэбэл: 30×40, 50×60 сантиметр хэмжүүртэйгээр, картон дээрэ няагдаагүй, матова фото-саарһан дээрэ буулгагдаһан хара-сагаан ба үнгэтэ фото-зурагууд тус бүридөө хоёр хэһэг байха зэргэтэй. Тиин фото-зураг бүхэндэ 18—24 сантиметр хэмжүүртэйгээр глянцева фото-саарһан дээрэ гаргагдаһан контрольно буулгабаринь хабсаргагдаха ёһотой. Бүхы фото-зурагуудай ара таладань зурагай нэрэ, авторай фамили, нэрэ, обог, гэрэйнь гү, али хүдэлдэг газарайнь адрес бэшэгдэһэн байха.

Эльгээгдэһэн фото-зурагууд байгша оной сентябриин 1 болотор нимэ адресаар абтаха: 670000 Улан-Удэ, ул. Каландаришвили, 23, Дом печати, Правление Союза журналистов.

Выставкэдэ табигдаһан фото-зурагуудайнгаа шанар, шэнжээр шалгарагшадта шангууд, дипломууд барюулагдаха. Шэлэгдэмэл һайн фото-зурагуудынь нютагай хэблэлэй хуудаһануудта толилогдохо байна.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ЖУРНАЛИСТНУУДАЙ ХОЛБООНОЙ ПРАВЛЕНИ.

ЭРДЭМТЫН ДУРАСХААЛДА

СССР-эй АН-ай Сибириин отделениин Буряадай филиалай Ниитын эрдэмэй институтда хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй доктор, профессор Л. Е. Элиасовай түрэһөөр 70 жэлэй ойдо зорюулагдаһан институдай эрдэмтэдэй соведэй зүблөөн һаяхан болобо.

Сибириин арадуудай аман үгын зохёолнуудые суглуулалгада ба шэнжэлгэдэ 40 гаран жэлээ Л. Е. Элиасов зорюулһан байна. Өөрынь ба тэрэнэй ударидалга доро суглуулагдаһан арадай аман зохёолой бүтээлнүүд научна, эстетическэ талаараа сэгнэгдэшэгүй үнэтэй юм. Тэдэнь 100 гаран научна хүдэлмэринүүд соонь толилогдонхой. Тиихэдэ Сибириин арадуудай аман зохёолые шэнжэлдэг бүлэг эрдэмтэдые һурган хүмүүжүүлээ.

Л. Е. Элиасовай ажал ябуулга тухай Буряадай гүрэнэй багшанарай институдай доцент И. З. Ярневский элидхэл хээ. Удаань хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй доктор А. М. Уланов, түүхын эрдэмэй доктор П. Т. Хаптаев, философиин эрдэмэй доктор Д. Д. Лубсанов, уран зохёолшо О. Д. Серова болон бусад эрдэмтэ тухай халуунаар дурсан, үгэ хэлэһэн байна.

Эрдэмтэдэй соведэй зүблөөн дээрэ профессор Л. Е. Элиасовай научна хүдэлмэринүүдэй выставкэ эмхидхэгдээ.

И. ЗЕЛИКОВ.

ҺОНИРХОЛТОЙГООР ҮНГЭРХЭЛ

Мүнөө жэлдэ Түнхэндэ үнгэргэгдэхэ Сурхарбаанай һайндэр Россин гүрэндэ Буряад ороной һайн дураараа ороһоор 325 жэлэй ойдо, мүн Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда совет арадай илаһаар 40 жэлэй ойдо зорюулагдаха юм. Тиимэһээл энэ һайндэртэ ехэ бэлэдхэл ябуулагдажа байнхай.

Сурхарбаанай түрүүшын үдэр «Бидэ хани нүхэсэлөөрөө хүсэтэйбди» гэһэн долоон хубиһаа бүридэһэн зүжэглэмэл наадан харуулагдаха. «Баяр ёһололой аялга», «Мүнөөдэрэй үхибүүд— үглөөдэрэй совет эрхэтэд», «Арадай уран бэлиг», «Буряад орон—фронтдо», «Ороной Эдеэ хоолой программада түнхэнэйхидэй оруулһан хубита», «Спорт ба эб найрамдал» болон «Хани нүхэсэлэй ёохор» гэһэн гол темэнүүдыень нэрлэхэдэ болоно.

Удаань совет арадай фашис Германиие илаһаар 40 жэлэй ойдо зорюулжа, уран һайханай коллективүүд түгэсхэлэй харалгада уран бэлигээ гэршэлхэ. Сурхарбаанай үдэрнүүдтэ ниитэ соёлой хүдэлмэриин эмхидхэгшэдэй республиканска зональна конкурс-харалга болохоор хараалагдана. Прибайкалиин, Кабанскын, Түнхэнэй болон Ахын районуудай түлөөлэгшэд энэ хэмжээ ябуулгада хабаадаха юм.

Ажалшадые үзэл сурталай, политическэ талаар, гоё һайханда дуратайгаар хүмүүжүүлгые саашадань улам һайжаруулгада, совет арадай уран бэлиг хүгжөөлгэдэ зунай заншалта һайндэр шухала арга нүхэсэл болохо зэргэтэй. Мүн уран һайханай бүлгэмүүдэй зохёохы ёһоной арга боломжонуудые дээшэлүүлхэ, репертуарыень удхаар баян, сэрэгэй-патриотическа асуудалнуудаар бэшэгдэһэн зохёолнуудаар элбэгжүүлхэ зорилго табигдана. Коммунис партиин хүтэлбэрилхы үүргэ, СССР-эй арадуудай аха дүүгэй эбдэршэгүй хани барисаан, эб найрамдалай түлөө, амгалан тайбан байдалай түлөө совет хүнүүдэй тэмсэл эдэ зохёолнууд соо тодоор харуулагдаха зэргэтэй гэһэн тобшолол хэгдээ. Уридшалан бэлэдхэл ябуулхада һайндэршье урматайгаар үнгэрхэл.

В. ТУЛАЕВ, манай корр.

ХАРАЛГЫН ДҮНГҮҮД

Россин гүрэнэй бүрндэлдэ Буряад ороной һайн дураараа ороһоор 325 жэлэй ойдо ба Буряадай комсомолой 60 жэлэй ойн баярта зорюулагдаһан уран һайханай коллективүүдэй городской харалга Хяагта хотодо үнгэргэгдэбэ.

Жанрай, репертуарай болон гүйсэдхэхы шадабариин талаар жюрин эрхим сэгнэлтэдэ хүртэһэн городской универмагай коллектив харалгын лауреат гэһэн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Хяагтын медицинскэ училищиин болон ээрэлгэ-нэхэлгын фабрикын уран һайханай коллективүүд харалгада хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлээ. Жюри харалгын дүнгүүдые согсолходоо, байгша ондо олон коллектив хабаадаа гэжэ тэмдэглэһэн байна. Илангаяа хэлхеэ холбооной районно узелай, ниитын эдеэ хоолой предприяти коммунально-ажаһуудалай талаар хангалгын үйлэдбэриин управлени эдэбхи ехэтэйгээр хабаадаа. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай болон хэлхеэ холбооной ветерануудай хоор жюрин һайшаалда хүртэбэ.

К. ШАНЫГИНА.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ЖАСАДА

Бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ эб найрамдалые сахин хамгаалжа, бүхы арадуудай амгалан тайбан ажабайдалые бүри бэхижүүлгэ хадаа түрүү үзэл бодолтой хүнүүдэй мүнөөдэрэй, мүн үглөөдэрэйшье зорилго болоно. Он жэлнүүдэй ошохо тума эб найрамдалай түлөө хүдэлөөн улам үргэдэжэ, тэрэнэй манлайда социалис хани нүхэсэлэй оронууд дабшана. Илангаяа һүүлэй хоёр жэлэй туршада эб найрамдалые сахин хамгаалха ба бэхижүүлхэ талаар социалис оронууд хэдэн удаа эдэбхи үүсхэл гаргажа, хэды ехэ мүнгэ зөөри гаргашалааб.

Эгээн амгалан мэргэжэлтэй хүнүүдэй тоодо ородог районоймнай медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд энэ хүдэлөөндэ хам оролсожо, хубитаяа бага бэшээр оруулдаг гээшэ. Манай совет орондо байгуулагдаһан эб найрамдалай жасада мүнгэ зөөри суглуулалга районой медигүүдэй дунда заншалта болонхой. Тодорхойлон хэлэбэл, байгша оной эхинһээ 2247 түхэриг мүнгэн эб найрамдалай жасада дамжуулагдаад байна. Энэмнай Зэдын медигүүдэй нэгэ үдэрэй салин хүлһэн гээшэ.

Г. Т. Цыденовэй хүтэлбэрилдэг Петропавловкын түбэй районно больницын, О. А. Байрамовай даадаг Ториин участково больницын хүдэлмэрилэгшэд жэл бүри нэгэ үдэрэйнгөө салингые эб найрамдалай жасада дамжуулдаг заншалтай. Дурсагдагша коллективүүд байгша ондошье баһа ехэ мүнгэ суглуулһан байна. Инзагатын участково больницада үни удаан ажаллаһан, мүнөө пенсионер Екатерина Данзеновна Данзанова жэл бүри нэгэ һарынгаа пенсиие амгалан байдалай түлөө совет жасада оруулдаг юм. 1979 ондо тэрэ аяар 500 түхэриг эб найрамдалай жасада үгэһэн байна.

М. ГАЛСАНОВ.

ХҮДӨӨГЭЙ ХҮҮГЭДТЭ—АЙЛШААР

Мэдээжэ драматург М. Садовскиин «Ойдо болоһон үнэн ушар» гэһэн зүжэгые республикымнай кукольна театрай коллектив һаяхан найруулан табяа һэн. Тиин Буряадаймнай пионернүүдэй лагерьнуудта амаржа байһан һурагшад тус зүжэгэй түрүүшын харагшад болохонь гээшэ.

Мүнөө театрай артистнарай хоёр бүлэг республикынгаа болон Шэтын областиин хүдөө нютагуудаар аяншалжа байнхай. М. Каримай «Эрэ тахяагай тээрмэхэн», А. С. Пушкинай «Поп ба тэрэнэй зарса Балда тухай онтохон» гэхэ мэтын хүүгэдтэ зорюулагдаһан зүжэгүүдые тэдэнэр гастрольнуудайнгаа репертуарта оруулаа.

Б. БАЛЬЖИНИМАЕВ.

ДУУНУУД ЗЭДЭЛНЭ

Загарай һууринай соёлой байшангай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн концертнэ бригада малшадай гүүртэнүүдээр, полевой стануудаар ябажа, малшад болон механизаторнуудые соёлой талаар хангана. Хуушан-Бэрээнэй, Үнэгэтэйн, овощ ургуулагшадта һаяхан айлшалжа, ород, совет композиторнуудай дуунуудые, хатарнуудые гүйсэдхэһэн байна.

Мүн лэ үнгэрэгшэ долоон хоногой туршада Загарайн хүүгэдэй хүгжэмэй һургуулиин һурагшад Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз, Үнэгэтэй болон Шэнэ-Хүрбөөр айлшалжа, бэлиг шадабаряа харуулһан байна. Илангаяа Наташа Сутурина, Нина Джапаридзе, Лена Маслова гэгшэдэй гүйсэдхэһэн ирагуу дуунууд, шүлэгүүд хүдөөгэй ажалшадта һайшаагдажа, халуун альга ташалгаар сэгнэгдээ.

Ц. РИНЧИНОВА.

АЛЬБИНЫН ХАТАРНУУД ШЭМЭГЛЭНЭ

Шэбэртын соёлой байшангай агитбригада түрэл ажахынгаа хүдэлмэришэдые хабарай тарилгын халуун хаһын үедэ һайнаар хангахын тула эдэбхи үүсхэл гарган оролдоно.

Соёлой байшангай директор Г. С. Мункуева уран һайханай хүтэлбэрилэгшэ Ц. Д. Басанова хоёр нютагайнгаа дууша, хатарша наймаан хүбүүд, басагадые шэлэжэ, ёһотой һайн агитбригадатай боложо шадаа. Агитбригадань түхэреэн жэлдэ хүдэлдэг юм.

Мүнөө ябажа байһан тарилга дээрэ социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Таба хоноод лэ дүнгынь гаргагдадаг. Тиихэдэнь агитбригадын гэшүүд түрүү һууриэзэлһэн лэ механизаторнуудта айлшалжа, халуун үгөөр амаршалаад, концерт, наада бэлэглэдэг юм.

Һүүлшын табан хоногой дүнгөөр социалис мүрысөөндэ Дабаатын бригадынхид соёлшодые халуун альга ташалгаар угтажа, бүхы программадань үндэр сэгнэлтэ үгэбэ.

Соёлой байшангай директор Галина Султумовна уран һайханай хүтэлбэрилэгшэ Цыжедма Дамбаевна хоёр өөһэдөө шадамар бэрхэ дуушад байһанаа харуулба. Агитбригадын эгээл бишыхан гэшүүн—зургаа наһатай Аля Мункуева урин нугархайгаар хатаржа, харагшадые ехэтэ баясуулба. Альбинын хатарнууд агитбригадын программые шэмэглэнэ.

Ингэжэ Шэбэртын соёлой байшангай агитколлектив зүб харгыда оронхой. Тэдэнэр нютагайнгаа ажалша бэрхэ зониие соёлой талаар һайнаар хангана.

Х. ОЧИРОВ, хүдөө бэшэгшэ.
Бэшүүрэй район.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «ВЛКСМ-эй Буряадай областной комитедтэ»—КПСС-эй Буряадай обкомой, ВЛКСМ-эй ЦК-гай амаршал. «Мүнөөдэр — Хүнгэн промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр». «Түрүүшын ойн баяр» — Л. Неретинагай статья.

Хоёрдохи хуудаһанда. Үзэл сурталай хүдэлмэри. «Лектори — амаралтын газар» — З. Ткачевой статья. Эдеэ хоолой программа. нөөсэ арганнуудые бэдэрэлгэ. «Черемша хэрэгтэй» — Л. Лошаковой статья.

Гурбадахи хуудаһанда. Россин гүрэндэ Буряад ороной һайн дураараа ороһоор 325 жэлэй ойдо. «Хани барисаамнай ангиин тэмсэл соогуур хатуужаа» — П. Хаптаевай статья. Хилын саанаһаа.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Нютаг нютагай һонин.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Июниин 10-һаа июниин 16 хүрэтэр

ВОСКРЕСЕНИ, 10. ХҮНГЭН ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00— «Время». 9.35— «Школа чемпиона» — баримтата фильм. 10.10—«Будильник». 10.40— «Советскэ Союзда алба хэнэб». 11.40— «Элүүр энхэ байлга». 12.25— «Үглөөнэй почто». —хүгжэмтэ дамжуулга. 12.55— Аха дүүнэр Знаменскинүүдэй дурасхаалда хүнгэн атлетикээр уласхоорондын мүрысөөн. 13.40— «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 14.40— «Хүгжэмтэ киоск». 15.10—«Король гор и другие» — уран һайханай фильм. 16.20 — Баримтата фильм. 17.15— 40-өөд, 50-яад онуудай аялга дуунууд. 17.45 —Мүнөөдэр — Хүнгэн промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр. СССР-эй хүнгэн промышленностиин министр Н. Н. Тарасов дамжуулгада хабаадаха. 18.15 — Хүгжэмтэ дамжуулга. 19.00— Уласхоорондын шэнжэлэл. 19.45 — Мультфильмнүүд. 20.15— Доной хасагуудай гүрэнэй дуу, хатарай ансамблиин концерт. 21.00 — «Киногоор аяншалагшадай клуб». 22.00— «Время». 22.30— Гүрэнэй Гнесинүүдэй нэрэмжэтэ хүгжэмэй— багшанарай институдай студентнүүд болон багшанарай концерт. 23.00—Футболоор СССР-эй чемпионат «Спартак» — СКА. 23.45— Шэнэ һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.20— «Городой сэсэрлигтэ духовой оркестр наадана». 9.40— «Ород хэлэн». 10.10— Баримтата фильм 10.35—«Хүгжэмтэ Ростов». 11.05— Эрдэм-дэлгэрүүлгын фильмүүд 11.45— Концерт. 12.10— Тамаралгаар СССР-эй чемпионат. 12.40— «Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 13 35— «Искусствын уран бэлигтэн».

СССР-эй арадай
Шатрова. 15.05—
хэнһөө». Урда-Уран
замай хүдэлмэрил
лективтэй уулзалга
Гүрэнэй ородой
вет графика. 17.35—
питана» — 6 сери
һайханай фильм. (
ри). 18.50— Барим
мүүд. 19.15—Конце
«Манай корреспо
хөөрэнэ». 20.15—
шарай». 21.10—
нойрсогты, багашу
—Гайхамшагта сов
хэгшэд — Ленинскэ
лауреадууд. Дирижё
эй арадай артист
дественский. 22.00
22.30— «Свет в окне
һайханай фильм. 2
Рахманиновай этюд
24.00— Футболоор
чемпионат. «Днепр
до».

ПОНЕДЕЛЬНИК, 11

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 —«Время». 9,40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — Футболой шэнжэлэл. 10.25 — Мультфильм. 10.45 — «Аршаан булагта хизаарай дуун». 11.15 —«В добрый час» — уран һайханай фильм. 12.50 — Шэнэ һонин (12.55 хүрэтэр). 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35 — «Лысенко и другие» — баримтата фильм. 15.55 — Алма-Ата хотодо студентнүүдэй отрядуудта хабаадагшадай бүхэсоюзна слет тухай хөөрөөн. 16.20— Искусствын уран бэлигтэнэй концерт. 16.55 — «Эрдэм ухаан — хүсэн». 17.40 — «ГДР —манай хани ба союзник»— киноочерк.

Улаан-Үдэ. 18.05 —«Байгал» — нютагуудай һонин. 18.15 — Экономикын талаар шэнжэлэл. 18.30 — «Буряадай гар бэлэгүүд» гэһэн циклһээ. 19.10 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.30 — Баримтата фильм. 19.45 — «Мүнөөдэр— —түби дэлхэй дээрэ». 20.00— Мультфильм. 20.05 —«Хүнүүд ба ажал хэрэгүүд». 20.35 — А. Корнейчук. «Платон Кречет». Харьковай Гүрэнэй Т. Г. Шевченкын нэрэмжэтэ академическэ украин драмын театрай фильм-зүжэг. 22.00 — «Время». 22.35 — Футболой шэнжэлэл. 23.05 — Хүгжэмтэ дамжуулга. 00.30 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9,20 —Баримтата фильм. 9.40 — «Свет в окне» — уран һайханай фильм. 11.00 — «Будильник». 11.30 — «Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 12.00 — Сахалинай хоорой бүлгэмэй арадай академическэ хоорой концерт. 12.25 — «Путешествие по дорогам Севера» — үхибүүдтэ уран һайханай фильм. (ГДР). 13.35 — СССР-эй далайнууд. 14.05 —«Ород хэлэн». 14.35— «Портрет, написанный голосом» — фильм-концерт. 15.35 — В. И. Ленинэй Түбэй музей. 16.05 — Уран зурагай искусство. 16.45 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 16.50 — «Ю. Бондарев» — баримта
17.50 — Соносхолнуу
Москва. 18.05 —
хүгжэмэй концерт. 1
дүүнэр Знаменскин
расхаалда хүнгэн
уласхоорондын мүр
Улаан-Үдэ. 19.30
дай хиналтын экран
Үдэ хотын худалд
най предприятинүү
гэргэгдэһэн рейдын
нууд хэрэглэгдэхэ.
Москва. 21.00 —
нойрсогты, багашуул
Уласхоорондын
22.00 — «Время». 22
ринг вызывается» —
ханай фильм. 00.05
лоор СССР-эй чемпи
намо» (Москва) —
рец».

ВТОРНИК, 12

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — «Концертын залда — һурагшад». 10.40 — Баримтата фильм. 11.10 — «Платон Кречет» — «фильм-зүжэг. 12.30— Шэнэ һонин (12.35 хүрэтэр). 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35— «Табан жэл—хүн бүхэнэй хэрэг». 16.05—Концерт. 16.55 — «Когда тебе 12 лет»—үхибүүдтэ фильм.

Улаан-Үдэ. 18.00 — Үглөөдэрэй һургуули» гэжэ циклһээ. 18.45—«Нүхэр дүүн» — гэһэн телефестиваль. Сэлэнгын районой коллективүүд. 19.30 — «Зүүн Сибирь»—киножурнал.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — Мультфильмнүүд.

Улаан-Үдэ. 20.20 — «Байгал» — нютагуудай һонин. 20.30— «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 20.55 — «Жизнь Берлиоза» — 6 серитэй уран һайханай фильм. (1-дэхи сери). Венгриин ба Канадын хабаадалгатайгаар Франциин ба СССР-эй үйлэдбэри. 22.00 — «Время». 22.45 — «Дэлхэйн һониной дээжэһээ». 23.45 — «Балерина Кунакова»—фильм-концерт. 00.30—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20 — «Сердце под контролем» — баримтата фильм. 9.40—«На ринг вызывается»—уран һайханай фильм. 11.10 — Поэзи. С. Городецкий. 12.10 — Француз хэлэн. 12.40 — Үхибүүдтэ зорюулагдаһан телевизионно фильмүүдэй фестиваль. «Завтрак на траве» — 1-дэхи сери. 13.50 — «Сугтаа — эбтэй бүлэбди». 14.15 — «Һурагшадта хилээмэн тухай». 14.45 — Шатарай һургуули. 15.15 — Гадаадын оронуудай уран зурагай искусство. 16.00 — «Народный артист СССР Б. Ливанов» — баримтата фильм. 17.00—Концерт. 17.35 — Шэнэ һонин. (17.40 хүрэтэр).

Улаан-Үдэ. 17.40 —
сараха темдэ
фильм.
Москва. 18.00 —
арьбалалтын нүхэсэ
— Концерт. 18.55—
фильм. 19.30 — С
новай зурагуудай
Улаан-Үдэ. 19.45—
Москва. 20.20—Эр
ба ажэбайдал.
Улаан-Үдэ. 20.55—
забһарлалга.
Москва. 21.00 —
нойрсогты, багашуул
—Эрдэм дэлгэрүүлг
21.30 — «Эб найр
залуушуул». 22.00 —
22.45 — «Душечка»
һайханай фильм.

СРЕДА, 13.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.50 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05—Мультфильмнүүд. 10.35 — Концерт. 10.50 — «Аяншалагшадай клуб». 11.50—«Жизнь Берлиоза» — 6 серитэй уран һайханай фильм. 1-дэхи сери. 12.45 — Шэнэ һонин. (12.50 хүрэтэр). 15.15—Шэнэ һонин. 15.35 — Ороной телестудинуудай баримтата фильмүүд. 16.30 — «Россин аялга дуунууд». Концерт. 17.20 — Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ. 17.50 — Телеочерк. 18.10—Д. Шостакович. Оркестртэй хамта фортепиано дээрэ наадагдаха 1-дэхи концерт.

Улаан-Үдэ. 18.40 — «Байгал» — нютагуудай һонин. 18.50— «Эрхэтэн ба хуули» — тележурнал. 19.20 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — Мультфильм. 20.10—«Крестоносцы XX века» — баримтата фильм. 21.15 — «Жизнь Берлиоза» — 6 серитэй уран һайханай фильм. 2-дохи сери. 22.00 — «Время». 22.35—Джазай панорама. 23.25—Долоон хоногой спорт. 23.55—Концерт. 00.15 — («Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ»).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20 — «Загребной»—баримтата фильм. 9.50 — «Душечка» — уран һайханай фильм. 11.05—«...16 хүрэтэр ба тэрээнһээ дээшэ наһанай». 11.50 — Мультфильм. 12.10 — «Гэр бүлэ ба һургуули». 12.40 — «Завтрак на траве» — үхибүүдтэ фильм. 2-дохи сери. 13.50 — Немец хэлэн. 14.20 — «Хуули мэдэхэ гүш?». 15.05 — Конц
— Н. Тихонов. «Вр
дороги». 16.50 — Шэ
Улаан-Үдэ. 18.10 —
холнууд. 18.20 —
агитаторнууд болон
форматорнууд.
Москва. 18.40 — «З
хэндэнь — нарин
«Эб найрамдал б
шуул». 19.30 — «По
за коня»— баримта
21.00 — «Амгалан
ты, багашуул!». 21.
ографическа фант
— «Время». 22.35 —
одновременной игры
һайханай фильм.

ЧЕТВЕРГ. 14

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — Эдиршүүлэй уран бэлиг. 10.25—«Выходим в море» — баримтата фильм. 10.45— «Ан амитадай аймагта». 11.45 — «Жизнь Берлиоза»—6 серитэй уран һайханай фильм. 2-дохи сери. 12.30—Шэнэ һонин. (12.35 хүрэтэр). 15.15— Шэнэ һонин. 15.35 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 16.20— Г. Баклановай зохёолнуудай хуудаһануудаар. 17.10—Концерт. 17.35 — «...16 хүрэтэр ба тэрээнһээ дээшэ наһанай». 18.20 — Шатараар дэлхэйн чемпион Анатолий Карповтай уулзалга. 19.00—Олон түмэн ажалшадай ленинскэ университет.

Улаан-Үдэ. 19.30— Уласхоорондын шэнжэлэл (буряадаар).

Москва. 19.45— «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00—«Байгал» —нютагуудай һонин. 20.10— «Байгал» —мэдээсэлэй программа.

Москва. 20.30— «Хүн ба хуули». 21.05— «Жизнь Берлиоза» — 6 серитэй уран һайханай фильм. 3-дахи сери. 22.00 —Время. 22.45 — Уран зохёолой уншалганууд. 23.20— Москва шадарай уран һайханай коллективүүдэй концерт. 24.00— Футболоор чемпионат «Спартак»— «Динамо» (Минск)

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15— «Эрдэм ухаан ба ургаса». 9.45— «Сеанс одновременной игры» — уран һайханай фильм. 10.50— М. Лукониной шүлэгүүд. 11.25 —Ленинскэ шангай лауреат, Социалис Ажалай Герой, СССР-эй АМН-эй академик Е. М. Мешалкинтай һурагшад уулзаха. 12.05— Испан хэлэн. 12.35— —«В клешнях черного рака» —уран һайханай фильм. 14.05 —«Эжы, аба, бидэ гурбан — спортивна бүлэбди». 15.05 — «Салют Севастополю»
тата фильм. 15.25—
16.10— «Киевскэ Русь»
—Шэнэ һонин. 19.30—
дэлгэрүүлгын фильм
Улаан-Үдэ. 19.45—
холнууд.
Москва. 20.00—«Мүн
Улаан-Үдэ. 20.30—
рятануудта «Одохон»
Москва. 21.00—
нойрсогты, багашуул
«Харилсаа холбооны»
Концерт. 22.00—«Время»
—«Комический любо
любовные затеи сэр
Фальстафа» — уран
фильм. 23.55— Гүрэн
концертын залһаа
струментальна «Ялла»
самблиин концерт.

ПЯТНИЦА, 15.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.50— Үглөөнэй гимнастика. 10.05— «Этот фантастический мир» — гэһэн дамжуулга. 11.35— Баримтата фильм 12.05— «Жизнь Берлиоза» — 6 серитэй уран һайханай фильм. 3-дахи сери. 12.55 — Шэнэ һонин. (13.00—хүрэтэр). 15.15—Шэнэ һонин. 15.35— Баримтата фильмүүд. 16.20 — Ород хэлэн. 16.55—«Москва ба москвагайхид». 17.25— «Две улыбки»— уран һайханай фильм.

Улаан-Үдэ. 18.35— «Байгал» —нютагуудай һонин. 18.45— «Буряадай шэнэ заншалнууд. Түрэ найр»—гэһэн циклһээ. 12.25— «Байгал»—мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.45— «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00—«Бүхы партиин хэрэг». КПСС-эй ЦК-гай июниин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр үзэл сурталай хүдэлмэрие наринжуулан һайжаруулха тухай. 20.30— Баримтата фильм

Москва. 20.50— «Искусствын уран бэлигтэн». СССР-эй арадай артист Д. Банионис. 22.00—«Время». 22.35— Поэзиин Бүхэсоюзна Пушкинска XVIII һайндэрһөө репортаж. 23.35— Эстрадна программа. 00.20— «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 —Дамжуулгын программа. 9.00—Үглөөнэй гимнастика. 9.20— Баримтата фильм. 9.30— «Дэлхэйн арадуудай уран бэлиг». 10.05 — Вс. Иванов. «Бронепоезд 14-69». 10.50— Баримтата фильмүүд. 11.10— «Назначаешься внучкой»— уран һайханай фильм. 1-дэхи, 2-дохи сери. 13.25— Англи хэлэн. 13.55— Ленинскэ комсомолой шангай лауреат, Ленинградай А. А. Ждановай нэрэмжэтэ Пионернүүдэй ордоной дуу хатарай ансамблиин концерт. 14.55— «Какого цвета соболь?»— баримтата фильм. 15.15— Концерт. 15.55— «Порошоогтой материалнуудые хэрэглэлгын ашаг үрэ тухай». 16.25 Калугын архитектура. 16.55— «Танай
дээр». Хүгжэмтэ
17.40— Шэнэ һонин
«Трасса на всю жизнь»
римтата фильм. 19.30
хөвен. Хүгжэм.
Улаан-Үдэ. 19.45—
дүй дүршэл тухай.
дэсэл.
Москва. 20.00—
цыгана» — фильм-ко
Улаан-Үдэ. 20.50
рэлгэ» гэһэн киноо
Москва. 21.00—
нойрсогты, багашуул
—«Хүн ба байгаали»
«Время». 22.35—
уран һайханай филь
23.40 —Баримтата
24.00— Футболоор
чемпионат. «Днепр»
морец».

СУББОТО, 16.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.40— Үглөөнэй гимнастика. 9.55— «Элүүр энхэ байха гээ һаа». 10.05— «Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй үдэртэ». Баримтата фильмүүд. 10.50— «Спортлотогой». 24-дэхи тираж. 11.00— Харгын аюулгүйе сахиха. 11.30— Хуушанай дуунууд, романснууд. 11.50— —Баримтата фильм. 12.25— Арфануудай квартет наадаха 12.45—Фронтын ханинарай клуб. 14.00— И. Сохадзе дуулаха. 14.30— —«Гэр бүлэ ба һургуули». 15.00 —Эстрадна концерт. 15.30 — «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 15.45— «Приключения маленького Мука»— үхибүүдтэ уран һайханай фильм. 17.00— «Политическэ шэнжэлэгшэ Ю. А. Летуновой хөөрөөн». 17.30— И Гайдн. Хүгжэм. 18.05— «Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 19.05— Гүрэнэй Кубаниин хасагуудай хоорой концерт. 19.50— Эб найрамдал хамгаалха совет комитедэй түрүүлэгшэ Ю. А. Жуковай хөөрөөн. 20.20—Мультфильмнүүд. 20.50— «Ночь председателя»— уран һайханай фильм. 22.00—«Время». 22.35— «Золотой Орфей»—гэжэ уласхоорондын конкурсын лауреадуудай концерт (Болгари) 23.35— Шэнэ һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.45— «Ахалагша классайхид» гэһэн клуб. 19.30— «Клубай ажал хэрэгүүд, шиидхэгдээгүй асуудалнууд, хараа замууд».

МЭДЭЭСЭЛ

Байгша оной июниин 12-то үглөөнэй 10 часта СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай Президиумэй заседанинуудай зал соо (Сахьянова, 6) буряад совет литератураар хэлэ, бэшэгэй кандидадай нэрэ зэргэ олгохын түлөө С. М. Трофимовагай «Монгол хэлэнүүдтэхи падежнэ формонууд болон тэдэнииe предложно падежнэ ергаар харуулалга» ба Б. Ж. Будаевай «Буряад хэлэнэй акцентуаци (үгын болон синтагматическа сохилтые экспериментально-фонетическэ талаар шэнжэлһэн туршалга)» гэжэ диссертацинуудые хамгаалгаар тусхай соведэй заседани болохо.

Энэ диссертацитайнь филиалай библиотекэдэ (Сахьянова, 6) хүдэлмэриин үедэ танилсажа болохо.

Редакторай ор
П. Н. НИМ

КПСС-эй Сове
ком, республикын
министерство, со
дэлмэрилэгшэдэй
юзэй обком, Бур
лармониин болон
ансамблиин хо
ансамблиин дуу
ряадай АССР-эй
ертист
ШАГЖИЕВ
Владимир Арш
наһа барһан тухай
шуудалтайгаар
гэр бүлынхидтэнь
хидтэнь гүнзэгы
мэдүүлнэ.
Хүдөөлүүлгэ ин
то 14 часта фи
байшанһаа.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам редактора—2-62-62, отв. секретарь—2-50-52, секретариат—2-66-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21, 2-57-63, информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81, корректорская—2-33-61. выпускающие —2-35-95, отдел объявлений—2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Н-03509. Заказ № 133. Индекс 04649.